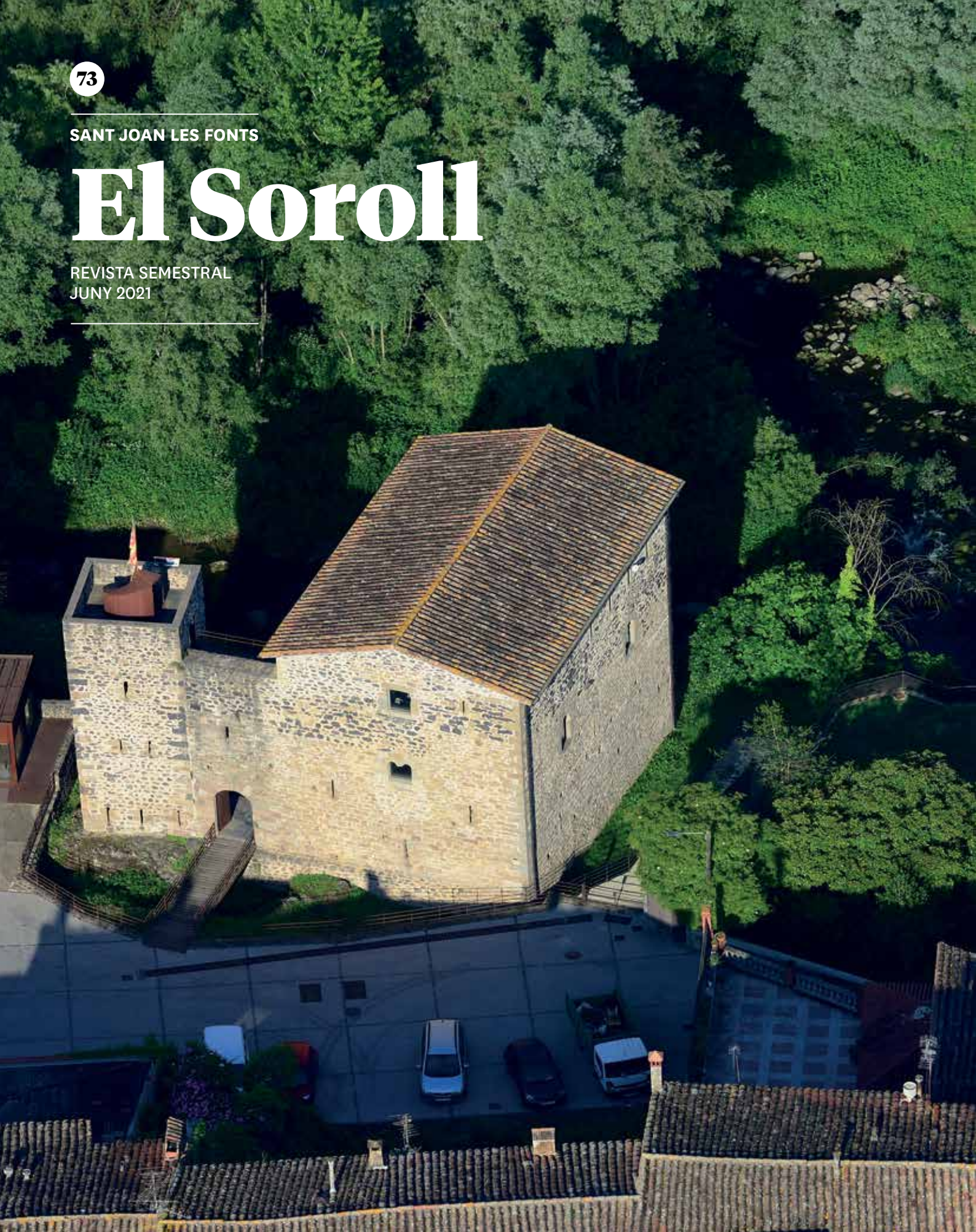


73

SANT JOAN LES FONTS

El Soroll

REVISTA SEMESTRAL
JUNY 2021



ÍNDEX

— 2 —
Hola!

— 3 —
**Des de la taula
de l'alcaldessa**

— 4 —
L'Ajuntament informa

— 5 —
Notícies del semestre

— 25 —
Celebració del Solstici d'Estiu

— 26 —
Almudena Barbero i Enric Giralt

— 28 —
René Rodríguez

— 30 —
Xavier Brunsó

— 32 —
**Kewal Singh
i Bhawan Preet Singh**

— 34 —
Els viatges d'en Quim

— 36 —
L'escola Castanyer

— 38 —
**El fons de l'historiador
Francesc Caula Vegas**

— 40 —
El programa GarrotxaDomus

— 44 —
Els gegants Joan i Roser

— 46 —
Records

Hola!

Aquí teniu una nova edició d'*El Soroll*. Una publicació que tot l'equip prepara amb il·lusió per oferir-vos un resum d'allò que ha succeït al nostre municipi els darrers sis mesos, així com altres informacions rellevants, articles i fotografies d'ara i de sempre.

Aquesta vegada però té un toc especial, perquè s'acosta una època plena de llum i d'energia positiva. I no només pels bons resultats de les vacunes ja posades i pel ritme creixent de vacunació, que ens permet començar a albirar la sortida al malson de la Covid.

També perquè estem a les portes de l'estiu i de les activitats i celebracions típiques d'aquesta època de l'any. Això sí, no ens podem relaxar encara i perdre la feina feta fins ara!

Per tant, gaudim del bon temps, del relax i de la bona companyia amb seny i mantenint les normes de seguretat.

Molt bon estiu a tothom!



SANT JOAN LES FONTS

El Soroll

73

Redacció

Xavier Calm Batlle, Joaquim Ferrer, Mònica Font, Xavier Valeri, escola Castanyer i Glam Comunicació

Disseny

Glam Comunicació
— www.glam.cat

Dipòsit legal

GI-966-90

Impressió

Impremta Callís
—Tel. 972 27 10 26

Tiratge

1.700 exemplars

La redacció no es fa responsable de les opinions expressades en els articles signats.

Nota de la redacció: si algú no rep la revista puntualment en el seu domicili, si us plau, poseu-vos en contacte amb nosaltres al 972 29 00 52

Autor de la fotografia de la portada:
Eduard Masdéu

DES DE LA TAULA DE L'ALCALDESSA

MARIA VIDAL



Benvolgudes veïnes i veïns
de Sant Joan les Fonts,

Mentre escric aquestes línies ho faig amb l'esperança que sigui la darrera vegada que la pandèmia està tan present entre nosaltres, ja que l'evolució de la vacunació i els indicadors del risc de contagis ens fan ser més optimistes, tot i que no podem abaixar la guàrdia.

Malgrat això, tenim la il·lusió de veure com la vida se segueix obrint camí. Emocionalment poder tornar a compartir estones i gaudir juntes del nostre poble. Per això, el primer que voldria fer en aquest article és agrair a col·lectius, associacions, persones i institucions que hàgim pogut adaptar les vostres propostes i activitats. Els vostres esdeveniments ens han donat una certa sensació de normalitat i ens permeten recuperar espais de relació social.

Precisament, interactuar és un dels nostres fets diferencials com a municipi.

Com podeu veure, la portada de la revista que teniu a les mans la presideix una imatge del Castell de Juvinyà. La seva recuperació, anys enrere, va ser un projecte de poble que entre tots i totes hem aconseguit fer lluir.

Ara el castell acull la Biblioteca Municipal Francesc Caula, que abans es trobava en un edifici cedit per un veí de Sant Joan a una entitat bancària. És una peça més d'un projecte que estem posant en marxa per tal de recuperar la vida que havia tingut el nostre barri vell. Juntament amb l'Escola Municipal de Belles Arts, són dos equipaments que s'obren per tal de generar moviment. Pròximament, en vindran més.

Anem recuperant els espais de trobada amb els veïns i veïnes, per això han tornat els 'Quedem a la Plaça?' des del mes de maig passat. En algun cas, com el 'Quedem als pisos Xocolata', ja ens ha servit per donar nom a l'espai comú com a plaça de les Cultures, a través d'una enquesta participativa entre el veïnat.

En l'àmbit lúdic, s'ha pogut recuperar la Festa del Roser i dos esdeveniments com les Festes de la Canya i la Festa Major es poden tirar endavant adaptant-los a les normatives del moment. També vam poder celebrar els 50 anys del CPS a la pista polivalent. Certament no són les propostes habituals, però almenys tenim ocasions per retrobar-nos.

A poc a poc anem recuperant l'esperit de les tradicions i de tot allò que ens identifica, per això aquest juny els gegants Joan i Roser estrenen vestits. Aprofitant que se'ns havia demanat per part de la colla gegantera de millorar-ne l'estructura i fer-los menys pesants, vam impulsar una enquesta per votar entre tres opcions. La guanyadora ha estat la dels pagesos vestits de Festa Major que espero que us agradi quan en veieu el resultat.

Per acabar aquest escrit, us desitjo molta salut i un molt bon estiu a tots i totes!

Naixements, matrimonis i defuncions

NAIXEMENTS		MATRIMONIS		DEFUNCIONS	
Saüc Vila Espuña	22/12/2020	David del Roz García		Desembre de 2020	
Paula Leguizamón Ortega	25/12/2020	Cristina Planella Congost	20/11/2020	Francisco Subiràs Planagumà, Lourdes Llagostera Roura, Assumpció Subirana Ros, Ramon Vilarrasa Torrent.	
Maryam El Hajji Roata	31/12/2020	Adonay Romero Rodríguez		Gener	
Ona Ruiz Descamps	02/03/2020	Norma María Bonilla Moreno	23/02/2021	Josep Palomeras Sitjà, Marcelino Barris Corominas, Jacint Font Canal, Mònica Pujolàs Roura, Montserrat Brugué Vilalta, Dolores Basagañas Palomeras.	
Amir Hajam	01/04/2021	Jordi Ribas Pérez		Febrer	
Wassim Boulouim	07/04/2021	Cristina Romero Vázquez	07/05/2021	Maria Díaz López, María Socorro Tamayo Cuéllar, Vicenç Soler Surina.	
Roma Ruedas Villalva	09/04/2021			Març	
				Dolors Calvet Llorens.	
				Abril	
				Ana Sánchez González, Margarita Viñas Juvanteny.	
				Maig	
				Manel Reixach Puigdemont, Juan Castaño Ortiz, Jaume Espigulé Pagès, Francisco Amores Luque, Jaume Sánchez-Castro Gibert.	

TELÈFONS I INFORMACIÓ PER A EMERGÈNCIES

Bombers
112
Mossos
112
Emergències mèdiques
061

WhatsApp
621 241 458

Àrea Bàsica de Salut
Sant Joan les Fonts
972 29 08 36
La Canya
972 29 20 89



Desfibril·lador de Sant Joan les Fonts
NOVA UBICACIÓ
a l'edifici de Ràdio Sant Joan



Desfibril·lador de la Canya
Entrada de l'Associació Esportiva La Canya

Davant una aturada cardíaca, cal trucar al 112, utilitzar els desfibril·lador i esperar els serveis d'emergència

Ajuntament de Sant Joan les Fonts
972 29 00 52



NOTÍCIES DEL SEMESTRE

L'alcaldesa Maria Vidal renuncia a la conselleria per dedicar tots els esforços al municipi

En el marc del ple del Consell Comarcal de la Garrotxa, celebrat el 10 de desembre, Toni Arimany i Maria Vidal, també alcaldessa de Sant Joan les Fonts, es van acomiadar dels seus càrrecs de consellers per motius personals. Ambdós van aprofitar la intervenció per agrair el temps que han estat membres del Consell Comarcal i per desitjar molts encerts al president i els consellers en la tasca de tirar endavant la comarca de la Garrotxa en aquests moments especialment complicats.



Uns pressupostos més sostenibles i socials per al 2021

Al ple extraordinari celebrat el 17 de desembre es va aprovar inicialment, entre altres qüestions, els pressupostos per al 2021, que destaquen per un marcat accent mediambiental i que prioritzen les ajudes socials.

Energies renovables

L'aposta per les energies renovables queda plasmada en la inversió per a la instal·lació d'una **caldera de biomassa** per escalfar l'escola Castanyer i la llar d'infants El Niu. La caldera s'ubicarà al parc en un edifici annex a la barbacoa existent. La inversió és de 137.500 €, 68.700 € dels quals es pagaran a través d'una subvenció. Un altre projecte sostenible és la instal·lació de **plaques solars fotovoltaïques** per a consum propi a la teulada del Club Poliesportiu Santjoanenc, amb un cost de 12.000 €, 4.700 € dels quals provenen d'una subvenció. L'enllumenat públic també és una de les millores importants en el municipi amb una inversió prevista de 27.000 €. Precisament sobre el subministrament elèctric públic, la factura ja s'ha reduït en 10.000 € respecte a l'any anterior, en que es van començar a substituir bombetes LED.

Ajudes socials

La pandèmia actual ha posat en el punt de mira les ajudes per a emergències socials. Aquest any hi ha un increment de 10.000 € respecte a l'any anterior, i se situa en 15.000 €. A més, s'ha dotat amb 40.000 € més les ajudes destinades exclusivament a pal·liar els efectes econòmics de la Covid-19 per a autònoms i Vals+.

Arranjament de camins

També s'han destinat 60.000 € del pressupost a l'arranjament puntual de camins a tot el municipi. En destaquem el camí de la Cadamont, la carretera de la Serra del Bosc, el Mont-ros o la carretera de Castellfollet de la Roca a Torre Canadell.

Finalment, aquest 2021 també es treballa en el nou pou de captació d'aigua de la zona de Peracaula, que suposa una inversió de 100.775 €.

La idea és que totes aquestes inversions, pensades per fer de Sant Joan les Fonts un municipi respectuós amb l'entorn i sensible a les necessitats dels ciutadans, comptin amb el suport de subvencions provinents de la Generalitat i la Diputació de Girona.



Nadal a Sant Joan les Fonts

L'encesa de llums inaugura les celebracions de les festes de Nadal

Les activitats programades per a les festes nadalenques a Sant Joan les Fonts es van iniciar l'11 de desembre amb l'encesa de les llums de Nadal. L'acte, que va tenir lloc a l'aire lliure just davant de l'Ajuntament, va aplegar un bon grapat de persones, tot i el fred que ja es deixava notar. La veu i la guitarra de Laura Plasència van amenitzar la trobada, en la qual els assistents també van poder cantar alguna nadala tradicional com el *Fum, fum, fum*.

A més, l'alcaldeessa de Sant Joan les Fonts, Maria Vidal, va presentar la bústia reial per tal que els infants poguessin enviar les seves cartes als Reis Mags d'Orient.



Repartiment de mascaretes entre la ciutadania

Veïns i veïnes de més d'11 anys van rebre al seu domicili una mascareta personalitzada i reutilitzable. Un obsequi de l'Ajuntament, en nom del Tió, per tal de promoure l'ús d'aquest tipus de mascaretes en detriment de les d'un sol ús.



Bústies reials a les botigues de la Canya

El Patge Reial va deixar tot un seguit de bústies a diverses botigues de la Canya, com ara Can Dorca, Can Danés, la Fleca Nàsia, la Fleca Grabulosa, Can Miliu i Cal Flequer. Així la mainada va poder dipositar la carta per als Reis Mags d'Orient sense haver d'anar a la gran bústia reial instal·lada davant de l'Ajuntament.



Els regals del Tió per a la mainada

Després que en Jaumet fes cagar el Tió, va començar el repartiment de regals als domicilis de Sant Joan les Fonts.

La mainada de fins a 6 anys va rebre un trencaclosques amb la faràndula de Sant Joan per despertar l'enginy i desenvolupar les habilitats cognitives. A les nenes i nens de 7 a 11 anys se'ls va obsequiar amb una cantimplora personalitzada amb els noms dels tres nuclis del municipi. Les persones de més d'11 anys ja havien rebut una mascareta personalitzada.

Missatge de Cap d'Any de l'alcaldeessa

Maria Vidal, alcaldessa de Sant Joan les Fonts, va voler enviar un missatge a tota la ciutadania del municipi per acomiadar aquest any tan complicat per a tothom. El missatge està penjat al YouTube municipal.



Els Reis d'Orient visiten Sant Joan les Fonts

Per tal d'atendre les peticions dels nens i nenes del municipi, els Reis d'Orient van fer parada al Prat de Can Miquelet de Sant Joan les Fonts durant la nit més màgica de l'any. L'acte es va adaptar a les normes sanitàries estipulades pel PROCICAT i es va haver de cancel·lar la tradicional cavalcada i el discurs dels Reis al monestir romànic. En contrapartida, es va penjar un missatge adreçat a nens i nenes al canal de YouTube de l'Ajuntament.

Per poder parlar amb ells, la mainada s'havia inscrit prèviament a una parada que s'havia muntat a la plaça Major. Allà es demanava hora i així s'evitaven les aglomeracions. El seguici de Ses Majestats també va ser més reduït per adaptar-se a la situació.



Molt bona rebuda de la 2a edició del Colats pel Poble

Una setantena de participants van celebrar la segona edició del Colats pel Poble, una de les activitats que el grup de joves Els Colats organitza al llarg de l'any. La iniciativa, que va tenir lloc el 20 de desembre, té l'objectiu de promoure la millora de l'entorn, la pràctica esportiva i la solidaritat.

La pandèmia va obligar a canviar el disseny original: si en la primera edició es va proposar una ruta comuna a tots els inscrits, en aquesta segona només es va instal·lar un punt de recollida dels residus a la plaça Major de Sant Joan. La finalitat era que cadascú havia de recollir brossa del seu entorn més proper i portar-la a la plaça. Allà van rebre una bossa de roba reutilitzable com a obsequi i van poder fer una donació per a La Marató de TV3.



Rètols lluminosos per fer reduir la velocitat

L'Ajuntament de Sant Joan les Fonts ha instal·lat rètols lluminosos que indiquen la velocitat en determinats punts del municipi. Amb aquesta mesura es pretén conscienciar els conductors que cal adequar la velocitat del vehicle a les caracte-



rstiques de la via i, sobretot, als senyals indicadors. De moment se n'han instal·lat dos: un ubicat al carrer Sant Joan de la Canya i, l'altre, a l'entrada de Sant Joan des del polígon de les Coromines.

Un agent cívic per ajudar la ciutadania

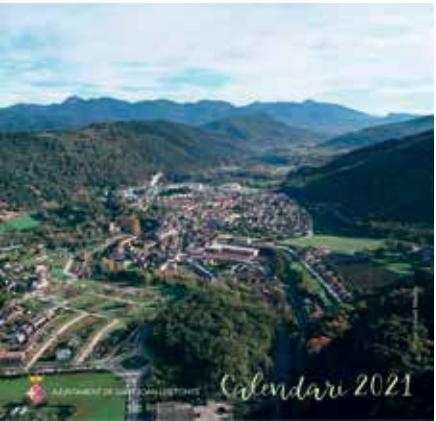
Després del corresponent procés de selecció, l'Ajuntament de Sant Joan les Fonts va incorporar un agent cívic a finals d'any. Aquesta figura es va decidir regular després que l'estiu passat es contractés un servei de vigilància nocturna per fer front a problemes d'incivisme amb molt bon resultat. Des d'aleshores, en Sergi Roma és l'encarregat de custodiar i vigilar els béns, serveis, instal·lacions i dependències municipals. També ordena i regula el trànsit dins el nucli urbà, participa en les tasques d'auxili al ciutadà i de protecció civil en general, vetlla pel comportament cívic de la ciutadania i vigila el compliment de les ordenances i disposicions municipals, sobretot en les relatives a tinença i protecció d'animals, d'aparcament i convivència i via pública.



Sant Joan les Fonts, a vista d'ocell

Com cada any, l'Ajuntament de Sant Joan les Fonts ha elaborat un calendari de sobretaula que es va fer arribar a les famílies del municipi.

Per a aquesta edició, més enllà de monuments i edificis, s'ha volgut fer un homenatge a totes les persones que habiten els nuclis de Sant Joan, La Canya i Begudà després de deixar enrere un any tan difícil. Per aquest motiu, es va demanar a l'Eduard Masdéu, més conegut com a Edu Volador, que sobrevolés amb la seva avioneta el municipi i fotografiés les diferents zones del terme.



Sortejats els pisos de lloguer social de la Canya

L'Ajuntament de Sant Joan les Fonts va adjudicar els sis pisos de lloguer social del carrer Margarida Cabrafiga de la Canya, després d'haver aconseguit un acord de cessió amb la propietat, la societat SAREB.

L'adjudicació es va fer a través d'un sorteig públic que es va celebrar a principis d'any a la sala de plens de l'Ajuntament, tot respectant les mesures de seguretat anti-Covid. Les persones escollides, que havien de tenir menys de 35



anys, van signar un contracte de 3 anys de durada i van poder entrar-hi a viure l'1 de febrer. Aquesta actuació, a part de facilitar l'emancipació del jovent, permet al nucli de la Canya tenir nous habitants per dinamitzar la zona.

Tot i que són pisos d'obra nova amb garatge independent que van estrenar els llogaters, havien estat anys tancats i fins i tot havien patit ocupacions il·legals. Per això presentaven desperfectes que van ser reparats i posats al dia per la brigada municipal. També es van donar d'alta els subministraments.

S'aprova una ordenança per regular els patrocinis d'activitats municipals

Al primer ple ordinari del 2021, celebrat el 14 de gener, es va aprovar una ordenança per regular els patrocinis d'activitats municipals de caràcter privat. Aquestes activitats poden ser de l'àmbit esportiu, cultural, educatiu o de qualsevol altre àmbit social o d'interès general per al municipi. La nova ordenança estableix



que els expedients de patrocini s'iniciïn per resolució amb l'objectiu de prioritzar aquestes activitats preferents, tot i que es determinen fórmules simplificades per a patrocinis de quantitats petites.

Aquest és un pas més per tal d'avançar cap a una gestió municipal transparent, eficient i moderna.

Crida per denunciar actes incívics al municipi

La plaça del Monestir va ser l'escenari el 13 de gener passat d'un nou acte vandàlic: uns desconeguts van talar, des de la base, un dels arbres de la plaça que en caure va malmetre part del porxo del recinte.



Per tal d'avaluar l'abast dels desperfectes, es van desplaçar a la zona un grup encapçalat per Maria Vidal, alcaldessa de Sant Joan les Fonts, acompanyada per l'arquitecte de la Diputació de Girona, Lluís Bayona, responsable de la reforma anys enrere de l'edifici; l'arquitecta Irene Llusent; Maria del Mar Ribé, responsable de patrimoni del Bisbat de Girona; Olga Bas, representant territorial de Cultura de la Generalitat, i Anna Escarpanter, tècnica de Cultura de l'Ajuntament.

Aquest no és un fet aïllat, ja que des de l'estiu passat s'estan detectant actituds incíviques, que han comportat la incorporació d'un agent cívica a la plantilla de l'Ajuntament. Des del consistori es de-

mana la col·laboració ciutadana i s'ha fet una crida a denunciar davant dels Mossos qualsevol acte incívic que es pugui detectar, tot recordant que en aquests casos el denunciante sempre es manté en l'anonimat. D'aquesta manera, tothom pot posar el seu granet de sorra per preservar el patrimoni de tots els habitants de Sant Joan les Fonts i acabar amb aquest tipus de vandalisme.

La turbina del Molí Fondo, al "TN Comarques" de TV3

A finals del mes gener es va dur a terme una revisió a la microcentral hidroelèctrica que es va instal·lar al Molí Fondo el maig de l'any 2020. Els professionals van comprovar que tot funcionava perfectament i que no s'havia produït cap avaria. D'ençà que la turbina va entrar en funcionament el balanç és positiu, ja que de l'energia generada i enviada a la xarxa elèctrica, se n'ha recollit un benefici de 5.000 € en la venda, que s'ha reinvertit en el manteniment de la instal·lació. El Molí Fondo és una de les peces claus del patrimoni de Sant Joan les Fonts i resulta imprescindible per entendre el passat industrial del municipi.

La turbina generadora d'energia ha despertat tant d'interès que fins i tot va ser la protagonista d'un reportatge emès al "TN Comarques", presentat per Núria Solé. Aquest espai, el més ben valorat per l'audiència catalana, supera els 320.000 espectadors i té una quota de pantalla superior al 20%. Podeu recuperar el vídeo a TV3 a la carta.



Procés participatiu per definir el Pla Estratègic Municipal

La potenciació de la participació ciutadana és un dels eixos del mandat del govern municipal

‘A Sant Joan, la Canya i Begudà ens tenim en compte i comptem amb tu’. Aquest és el lema del procés participatiu que es va posar en marxa a principis d'any amb l'objectiu de conèixer les inquietuds, opinions i propostes de la ciutadania per construir de forma col·lectiva i col·laborativa el Pla Estratègic Municipal, el document que ha de marcar la direcció del municipi durant els pròxims dos anys. L'objectiu és promoure una forma de govern més oberta i propera que promogui una comunitat basada en la confiança i la cooperació, mitjançant l'escolta i la participació.

Amb aquest motiu, l'equip de govern va contractar els serveis de la cooperativa Resilience.Earth, una empresa especialitzada a crear espais de diàleg entre la ciutadania i el consistori. El primer pas ja s'havia fet el desembre amb la creació de la Comissió Ciutadana de Seguiment i Avaluació, integrada per una sèrie de persones representatives del municipi per garantir la transparència i la qualitat democràtica del procés. El febrer es va iniciar la recollida d'opinions a través d'enquestes penjades al web municipal, així com en diversos espais del municipi.

Una nova fase del projecte es va iniciar entre els mesos de març i abril amb la creació d'espais participatius de debat, tant al carrer com virtuals, en els quals la ciutadania participant va poder expressar les seves opinions i debatre-les lliurement. El següent pas va ser la posada en marxa de taules de deliberació per àmbits, entorn d'agents clau, amb la finalitat de definir les estratègies municipals

a partir de la informació recollida fins aleshores. Aquest mes de juny es faran públics els resultats i s'incorporaran les esmenes que han de conduir al Pla Estratègic Municipal, després d'un procés d'implementació i d'avaluació.

La potenciació de la participació ciutadana és un dels eixos del mandat del govern municipal. En aquest sentit s'hi emmarquen els ‘Quedem a la Plaça?’, que tot i que es van haver de suspendre temporalment a causa de la pandèmia ja s'han pogut reactivar amb èxit, i els diferents canals de comunicació i participació, com ara les enquestes participatives sobre diversos àmbits que s'estan duent a terme.



S'aprova el Pla Local de Joventut 2020-2024

El Ple extraordinari celebrat l'1 de febrer va aprovar, entre d'altres, el Pla Local de Joventut 2020-2024, redactat a partir de les reunions mantingudes amb els joves de Sant Joan, La Canya i Begudà. La reunió amb els primers es va poder fer de manera presencial al Centre Sociocultural, però amb els joves de la Canya i Begudà la trobada es va haver de fer en línia per adaptar-se a les mesures anti-Covid.

D'altra banda, també es va portar a aprovació la proposta inicial d'expropiació de les finques incloses dins els polígons d'actuació PA2A, PA2B i PA2C, que formen part del pla especial urbanístic (PEU) del nucli de Sant Joan i que ha de servir per millorar l'ordenació i el funcionament de la zona.

Tancaments al camp de la Canya

L'entorn de l'àrea esportiva de la Canya va estrenar a principis de febrer un nou tancament perimetral per tal de millorar-ne l'ordenació i la seguretat. Aquesta era una petició que es va materialitzar amb la instal·lació d'una xarxa metàl·lica al voltant de tot el camp de futbol. També es van canviar les reixes i les xarxes para pilotes.

Aquesta mesura forma part de diverses accions de millora i posada al dia de les instal·lacions esportives dels nuclis de Sant Joan les Fonts.



L'escola Castanyer visita el Molí Fondo

La primera setmana de febrer, un grup de nens i nenes de l'escola Castanyer van fer una visita guiada a la zona del Molí Fondo-Boscarró, promoguda per l'àrea de Promoció i Turisme de l'Ajuntament. Concretament, van visitar les colades de lava per conèixer

la seva formació, els hàbits de refredament i la relació amb el paisatge que ha conformat el municipi. També els van explicar què suposa formar part del Parc Natural de la Zona Volcànica de la Garrotxa i el valor de preservar i conservar aquest paratge.

El CPS reobre el gimnàs

Amb l'entrada en vigor de les noves mesures de prevenció contra la Covid-19, el 8 de febrer passat, el gimnàs del CPS va reobrir les seves portes, amb un horari de 7.30 a 21 h, de dilluns a divendres, i de 9 a 14 h, els caps de setmana.

La resolució publicada al DOGC determinava que en l'àmbit esportiu els equipaments en espais tancats podien obrir amb aforaments al 30% i amb activitats grupals limitades a 6 persones i amb ús obligatori de mascareta.



Restaurada la façana del Centre Sociocultural de Sant Joan

Les obres de millora i reforma del Centre Sociocultural, l'antic Cinema Iris de Sant Joan, han fet un pas més. Ara s'ha recuperat la façana que amb el pas dels anys havia anat perdent el color i s'ha pintat d'un vermell cridaner que vol reforçar la singularitat d'aquest edifici del nucli antic.

El mes de setembre passat ja s'havia millorat la seva accessibilitat en el marc d'un procés de reforma d'aquest equipament que acull diferents usos. Així es van arrencar les tuïes de la zona enjardinada per instal·lar una barana d'acer inoxidable i millorar la seguretat per als diferents usuaris.

Resultats de les eleccions catalanes a Sant Joan les Fonts

Els resultats de les eleccions al Parlament de Catalunya, celebrades el 14 de febrer en context de pandèmia, a Sant Joan les Fonts són els següents:

Junts	495 (40,84%)
ERC	325 (26,82%)
PSC	145 (11,96%)
CUP	90 (7,43%)
PDcAT	44 (3,63%)
ECP	31 (2,56%)
Vox	24 (1,98%)
Cs	14 (1,16%)
PP	11 (0,91%)

Participació: 53,55% (1.221)
Abstenció: 46,45% (1.059)
Vots nuls: 0,74% (9)
Vots en blanc: 1,06% (13)

Maria Vidal a L'alcalde respon d'Olot TV

L'alcaldesa de Sant Joan les Fonts, Maria Vidal, va ser la convidada al programa *L'alcalde respon* d'Olot Televisió del 16 de febrer. Durant 20 minuts, va contestar les preguntes del periodista Eduard Llinàs sobre diferents temes que van ser actualitat al nostre municipi, com ara el Pla Local de Joventut, els problemes amb l'incivisme, els pressupostos municipals i el carnaval virtual.

El programa es pot recuperar a Olot Televisió a la carta: olottv.alacarta.cat.



Campanya per censar els animals de companyia

L'Ajuntament de Sant Joan les Fonts ha posat en marxa una campanya per censar els animals de companyia amb un tràmit senzill, que es pot fer de manera telemàtica o presencial i implica el pagament d'una petita taxa anual de tan sols 3,63 €.

Segons l'ordenança municipal, gossos, gats i fures han d'estar donats d'alta al registre municipal. Actualment, a Sant Joan les Fonts hi ha una vuitantena d'animals censats, una xifra lluny de la realitat dels animals de companyia que viuen als tres nuclis que integren el municipi. Es calcula que podrien ser més del doble dels que consten a hores d'ara als registres de l'Ajuntament.

Aquesta és un dels temes que més preocupa a la ciutadania i que genera una part important de les queixes que arriben a l'agent cívic. El proper pas després d'impulsar el cens serà recuperar el control de les femtes dels animals amb proves d'ADN després d'obtenir una mostra de sang que el veterinari extraurà de manera gratuïta.

Les sancions en cas de no tenir l'animal censat són de 150 €.



Primer ple telemàtic a Sant Joan les Fonts

El 25 de febrer es va celebrar el primer ple telemàtic de l'Ajuntament de Sant Joan les Fonts mitjançant la plataforma Zoom gestionada de forma segura a través del servei LocalRetMeet.

Precisament l'adhesió a aquest servei va ser un dels punts de l'ordre del dia d'aquest ple extraordinari, que va aprovar per unanimitat el desenvolupament de forma telemàtica de les sessions dels òrgans col·legiats de la corporació.

Un altre punt important va ser l'acord d'adhesió al Pacte dels Alcaldes pel Clima i l'Energia, que promou que els municipis es comprometin a reduir un 40% les emissions de gasos d'efecte hivernacle per al 2030 i esdevinguin més resilients amb el canvi climàtic. Els municipis que s'hi adhereixen tenen un termini de dos anys per redactar i aprovar el seu Pla d'Acció per l'Energia Sostenible i el Clima (PAESC).

Per acabar, també es va aprovar per unanimitat la donació i cessió dels drets d'explotació del fons Francesc Caula Vegas i el seu llegat a Sant Joan les Fonts.

Torna la Tertúlia entre Llibres en versió virtual

Una de les activitats de la biblioteca Francesc Caula que es va haver d'interrompre a causa de l'arribada de la pandèmia, va ser la Tertúlia entre Llibres, un espai de diàleg en el qual una persona escollida

acostava als assistents diverses recomanacions literàries que generaven unes certes reflexions.

La darrera setmana de febrer es va reprendre aquesta activitat, en versió virtual. Va ser el torn del periodista santjoanenc Xavier Valeri, que va oferir cinc recomanacions literàries a través del Facebook i Instagram de l'Ajuntament:

—*El bosc dels quatre sentits*, de Maria Oruña (Editorial Planeta, 2020). “Una narració molt ben ambientada al final de l'Antic Règim. Intriga, investigació històrica i policial i amor en ple temps del moviment Romàntic.”

—*El lápiz del carpintero*, de Manuel Rivas (Penguin Random House Grupo Editorial, 2020). “Un drama de la Guerra Civil Espanyola, narrat des de la veu d'un guardià de la presó de Santiago de Compostela, Herbal. És prou apassionant i curt per ser llegit dues vegades en poc temps.”

—*Aquitània*, d'Eva García Sáenz de Urturi (Editorial Planeta, 2020) “És el premi Planeta. Una història antiga en l'àmbit de l'alta societat medieval del segle XII. Traïcions, setges, sang i sexe són elements que marquen les alteracions de la història.”



—*El hombre de San Petersburgo*, de Ken Follet (Penguin Random House Grupo Editorial, 2020). “Un anarquista, Feliks, i una aristòcrata russa, Lydia, tenen una història d'amor i sexe a Sant Petersburg. Una novel·la que fa pujar les palpitations del cor.”

—*La luz que no puedes ver*, d'Anthony Doerr (Penguin Random House Grupo Editorial, 2020.) “Una història explicada amb narracions alternes que expliquen les dramàtiques vivències dels seus protagonistes, Werner, en una escola de les joventuts de Hitler, i Marie Laure, en la fugida del París ocupat.”

Millores als espais infantils

La brigada municipal de Sant Joan les Fonts segueix fent actuacions d'embelliment i desinfecció de les zones infantils per tal de millorar l'experiència i la seguretat dels més petits i prevenir així l'expansió del coronavirus. Aquesta actuació se suma al manteniment de les zones infantils, com la neteja de fulles durant la tardor, la reparació de possibles danys o la renovació periòdica d'algun element. Tot amb l'objectiu que els parcs es conservin millor i durant més temps.

També s'ha actuat a l'escola bressol El Niu, on s'han comprat dues taules de picnic per a la mainada i unes tanques per delimitar els espais de pati per a cadascun dels grups, que serviran també per fer més activitats quan s'acabi la pandèmia. A més, des del setembre s'està embellint el pati per anar-hi posant cada cop més elements ornamentals.



Visita de Ramon Tremosa a Sant Joan les Fonts

Ramon Tremosa, com a conseller d'Empresa i Coneixement, va visitar el 4 de març l'empresa Noel Alimentària, on es va reunir amb la direcció de la firma, que va presentar el projecte per optar als fons europeus Next Generation EU, un pla d'inversió de 300 milions d'euros i la previsió de crear 400 nous llocs de treball directes.

Noel Alimentaria és una de les empreses líders del sector carni a Catalunya i l'Estat espanyol. Fundada l'any 1940, s'ha especialitzat en l'elaboració d'embotits, productes cuits i carns fresques i elaborades, que exporta a més de 60 països d'arreu del món. El projecte plantejat per Noel se centra principalment en sostenibilitat ambiental, eficiència energètica, traçabilitat i digitalització, instal·lacions productives i innovació tecnològica. L'objectiu és dur-lo a terme els pròxims tres anys, havent-se completat més de la meitat a finals del 2022.

Tremosa va posar Noel com a exemple de “l'aposta industrial de la Garrotxa”, que té “una estructura industrial model·lica” que ha permès que “la crisi hagi estat menys intensa que en altres comarques, on ha estat demolidora”. “Els països més resilients d'Europa són els que tenen més base industrial”, va afirmar.

En aquesta línia, l'alcaldessa de Sant Joan les Fonts, Maria Vidal, va voler subratllar la importància de tenir al municipi empreses com Noel Alimentària, que a part de llocs de treball creen un pol d'atracció. “Una presència forta de la indústria a la Garrotxa és clau per al progrés i el futur”, va destacar Vidal després d'acompanyar les autoritats en la visita a Noel, amb seu a Begudà.

Part d'aquests fons europeus servien també per al projecte que Noel té a Sant Joan les Fonts, en concret a la mateixa zona del polígon de Begudà, espai i referent d'un gruix destacat de les grans empreses de la Garrotxa.



Celebració del 8M a les xarxes

L'Àrea de Cultura de l'Ajuntament va voler celebrar el 8M, el Dia Internacional de la Dona, tot mantenint la reivindicació però adaptada a la realitat de la pandèmia. Per això va endegar una campanya sota el lema 'Per què t'agrada ser dona?' en la qual convidava les dones i nenes del poble a gravar un vídeo per respondre a aquesta pregunta.

Amb el material recollit es va fer un vídeo recopilatori que es va penjar a les xarxes de l'Ajuntament. Cal recordar que l'objectiu és que les dones d'aquí i d'arreu puguin ser escoltades tot l'any i no només un dia.

El generador del Molí Fondo, a "La Vanguardia"

El 8 de març passat, "La Vanguardia" va dedicar un espai a repassar el projecte de la turbina que funciona al Molí Fondo i que permet aprofitar la força del riu Fluvià per generar energia. L'article del periodista David Parreño feia balanç històric i valorava aquesta iniciativa.



L'escola Castanyer treballa la igualtat amb un taller de la Fundació Nzuri Daima

Coincidint amb el Dia Internacional de la Dona, el 8 de març, l'escola Castanyer va dur a terme una activitat organitzada per l'ONG Fundació Nzuri Daima. Es tracta d'un taller de sensibilització i valors que van fer tots els alumnes del centre, des dels petits de P3 fins als alumnes de 6è de primària, i que va ser un èxit.

A través de les cançons d'un conte que recull les experiències de la gira mundial de la formació musical infantil Coro Safari d'Uganda, es reforcen valors com la igualtat i es detallen un seguit de compromisos, com la cura del medi ambient, la lluita contra la violència de gènere, el

treball per la pau i la intervenció de l'amor en qualsevol àmbit de la vida.

Aquest conte, editat per la Fundació Nzuri Daima, és una eina útil per treballar molts dels temes que afecten la nostra societat, com la desigualtat entre homes i dones, especialment punyent al continent africà, i que fan reflexionar els nens i nenes sobre els canvis que cal dur a terme.

L'Ajuntament de Sant Joan les Fonts havia treballat conjuntament l'activitat amb l'ONG per tal de poder-la proposar a l'escola i va ser el centre educatiu que va escollir una data tan escaient.



Club Poliesportiu Santjoanenc, 50 anys d'història

El CPS ha celebrat una de les fites més importants de la seva trajectòria

A les 11 del matí del 7 de març es van obrir les portes del Club per tal que els assistents, prop d'una vuitantena, poguessin admirar els tres murals instal·lats al vestíbul del club. Un dedicat als socis fundadors i els altres dos, als Socis d'Honor, Albert Gelis i Carles Torrent.

L'acte central del 50è aniversari, conduït pel periodista Òscar Cabana, va començar al punt del migdia i va comptar amb diversos parlaments. Primer, Joan Llop, actual president del Club, va agrair l'esforç de totes les persones que al llarg d'aquests anys han fet possible la celebració d'aquesta efemèride. També va voler recordar les adversitats viscudes en aquest mig segle d'història, especialment

la pandèmia del 2020 que, afortunadament, el Club ha pogut anar superant.

Tot seguit, va arribar el moment del reconeixement als anteriors presidents que, a excepció d'un el qual cal lamentar-ne la pèrdua, van pujar a l'escenari a rebre reconeixement públic i un obsequi: un pin per la solapa amb l'escut del Club.

Després van pujar a l'escenari els acabats de nomenar Socis d'Honor pels seus mèrits en l'àmbit esportiu, especialment per haver obtingut medalles olímpiques. Són Albert Gelis, nadador paralímpic, i Carles Torrent, ciclista de pista, que van ser entrevistats i així el públic assistent va poder conèixer una mica millor la seva trajectòria professional i personal. Tots

dos, a més, van rebre una reproducció del mural del vestíbul.

Seguidament, Josep Pujols, cap de la Representació Territorial de l'Esport a Girona, va felicitar públicament l'entitat per l'efemèride. El Club, per la seva banda, va obsequiar Pujols amb una samarreta del CPS.

L'acte va cloure amb la intervenció de Maria Vidal, alcaldessa de Sant Joan les Fonts, que va parlar de la importància de l'esport per a la contribució a la millora de l'estat d'ànim i de la forma física. També va posar de relleu l'esport com a transmissor de valors, com ara la constància i el sacrifici, especialment en la mainada, i va desitjar una llarga vida al Club.



Aprovada una nova línia d'ajuts per pal·liar els efectes econòmics de la Covid-19

El ple de l'11 de març va aprovar per unanimitat una nova convocatòria de subvencions, destinades a reactivar els sectors econòmics del municipi afectats pels tancaments derivats de la segona i la tercera onada de la pandèmia.

Amb aquesta finalitat s'ha creat una segona campanya d'ajuts amb una dotació màxima de 40.000 € repartida en les cinc línies d'actuació següents:

- Restaurants, bars i cafeteries i serveis de càtering: 1.000 € per activitat.
- Pensions, establiments de turisme rural, cases de colònies i professionals del sector turístic: 1.500 € per activitat.
- Centres d'estètica i massatge no sanitari: 800 € per activitat.
- Professionals de la música i l'espectacle: 800 € per activitat.
- Comerços al detall sense establiments (marxants): 800 € per activitat.

Les ajudes es van poder sol·licitar de manera virtual o presencial durant el termini obert: del 3 al 14 de maig.

És la tercera línia d'ajuts que s'aprova a Sant Joan les Fonts per tal d'ajudar els sectors econòmics més colpejats per pandèmia. L'any passat ja es van invertir 65.900 € per ajudar a autònoms i en la iniciativa dels 'Vals+' que formen part del Pla de Reactivació Econòmica municipal.

D'altra banda, al ple també es van aprovar de manera definitiva els expe-

dients d'expropiació dels sectors PA2A, PA2B i PA2C, corresponents a l'execució del Pla Especial Urbanístic del barri vell. Finalment, es va aprovar per unanimitat les dues mocions presentades pel grup municipal Sant Joan Plural. La primera feia referència al control de les colònies de gats, mentre que la segona era una moció de suport a l'amnistia per als presos polítics catalans.

L'Ajuntament aposta pel vehicle elèctric

Gràcies a l'acord marc de mobilitat sostenible per a les entitats locals de Catalunya del Consorci Català pel Desenvolupament Local, l'Ajuntament de Sant Joan les Fonts ha adquirit un vehicle elèctric, a través de la modalitat de lloguer financer (rènting) i amb una vigència de quatre anys.

El vehicle, un Nissan Leaf amb motor elèctric i, per tant, amb zero emissions de CO₂ a l'atmosfera, és una nova aposta per la sostenibilitat i la cura del medi ambient que es fa des del consistori.

El cotxe, que va arribar a mitjan març, l'utilitza l'agent cívic per dur a terme diversos serveis al municipi.



Nou pàrquing per a autocaravanes

Sant Joan les Fonts disposa des del mes d'abril d'una nova àrea d'aparcament per a autocaravanes amb servei d'aigües bru-

tes. L'objectiu és diversificar l'oferta turística del municipi i regular l'espai habilitat per a aquest tipus de vehicles, que ja eren habituals a la zona. De fet, la seva creació ha estat molt ben valorada per part de diferents usuaris de webs de caravanistes, en les quals la comunitat de caravàning acostuma a compartir experiències. Les autocaravanes hi poden pernoctar un màxim de 48 hores, ja que no es pretén que sigui un substitutiu dels càmpings.

Aquest nou espai està a tocar de l'antic assecador de paper de Sant Joan, al costat del passeig fluvial i de la residència Torreblanca. D'aquesta manera, s'ubica a prop de zones d'alt interès per als visitants, com el Molí Fondo, el Boscarró, la ruta de les Tres Colades o el Pont medieval.

Les obres han costat prop de 60.000 €, dels quals gairebé 25.000 € provenen d'una ajuda europea dels fons FEDER en el marc del projecte 'Garrotxa, Terra de Volcans' que impulsa Turisme Garrotxa.

Rehabilitació de les barbacoes, segons l'enquesta participativa

L'àrea recreativa de barbacoes de Sant Joan les Fonts s'ha adaptat a la decisió de la ciutadania que va votar a l'enquesta participativa de l'estiu passat. Aquest espai era obert i d'ús públic per a tothom, però al llarg del temps s'hi havien produït desperfectes i destrosses que el deixaven fora de servei i que suposaven un cost per a les arquitectures municipals.

L'opció més votada va ser la de fer un tancament amb pany, amb 136 vots que



suposaven un 78% del total dels emesos. Després d'aquest resultat, l'equip de govern i els serveis tècnics van estar treballant per fer-ho possible. En primer lloc, es va fer un tancament perimetral de la zona amb una reixa i tot seguit es van recuperar les graelles i altres espais de l'àrea que estaven malmesos.

Per gaudir d'aquest espai, cal demanar la clau a l'Ajuntament i deixar una fiança.

Reobertura de la Ruta de les Tres Colades

El pas del temporal Glòria el gener de 2020 va ocasionar danys en diversos punts del municipi que van provocar, entre d'altres, el tancament d'alguns accessos per la seva perillositat. Aquest és el cas de la Ruta de les Tres Colades que, durant uns quants mesos, no s'ha pogut fer de manera circular, perquè va quedar molt malmesa en transitar paral·lela a la riera del Riudaura. Després de les reparacions corresponents i coincidint amb l'arribada del bon temps i les primeres activitats a l'aire lliure, la ruta s'ha tornat a reobrir en perfectes condicions.

Un altre dels punts afectats pel temporal va ser el pont de vianants de la Sebastiana que travessa el Fluvià, que va desaparèixer i que cal reconstruir completament. La inversió té un cost aproximat de 32.000 € i l'Ajuntament s'ha acollit a una línia de subvencions per ajudar a sufragar aquesta despesa tan important però tan necessària per restablir la normalitat en aquesta zona.



Sant Joan les Fonts aposta per la transició energètica

L'Ajuntament de Sant Joan les Fonts aposta per la transició energètica amb la primera instal·lació de plaques fotovoltaiques municipals a la coberta del Club Poliesportiu Santjoanenc. Amb aquesta actuació es cobrirà part de la demanda elèctrica de l'equipament a partir de l'energia generada.

En total s'han instal·lat un total de 12 panells solars fotovoltaics de 440 Wp, sobre una estructura metàl·lica orientada al sud, amb una potència total de 5,28 kW. La previsió és d'una producció anual de 6.600 kWh que permetrà un estalvi de 660 €/any en la factura elèctrica de l'equipament municipal. Alhora, la instal·lació permet reduir les emissions de CO₂ en 3,17 tones anuals.

La voluntat és que també serveixi per fomentar l'ús de les energies renovables i, en concret, de les instal·lacions solars fotovoltaiques d'autoconsum. Per això, també s'ha instal·lat una pantalla en el vestíbul d'entrada a l'edifici, que permet visualitzar en temps real la producció d'energia de les plaques, així com un panell informatiu de la instal·lació que s'ha dut a terme.

L'equipament esportiu funciona tant en horari diürn com nocturn al llarg de tot l'any, fet que permet que tota l'energia produïda pugui ser consumida en el mateix edifici i no es generi cap excedent.

El cost de l'obra ha estat de 10.000 €, 4.723,54 € dels quals procedeixen de la campanya "Del Pla a l'acció" (2020-2021) de la Diputació de Girona. La resta han estat aportats pel mateix Ajuntament.

Aquesta actuació, recollida en el Pla d'Acció per a l'Energia Sostenible de Sant Joan les Fonts, segueix en la línia de l'actual govern municipal de divulgar, fomentar i implementar les energies renovables i l'estalvi energètic al municipi.

L'alumnat de l'escola Castanyer participa en un Ronda Croquis

Els i les alumnes de l'escola Castanyer van participar en un esdeveniment comú a finals de març: el Ronda Croquis, una activitat pensada com a atractiu turístic, que consisteix a dibuixar diferents espais de l'entorn del municipi, com el Prat de Can Miquel o el Pont Medieval.

L'alumnat va passar el matí amb el seu grup bombolla en un entorn específic per tal de dibuixar-lo des del seu punt de vista i amb total llibertat. Un cop acabat i després de dinar, els dibuixos es van exposar al pati del centre des d'on els podien gaudir en rotllana mentre berenaven.

Aquesta iniciativa forma part de l'estreta col·laboració entre l'escola i el consistori i vol combinar l'expressió artística de cada infant amb el descobriment del patrimoni arquitectònic i natural del municipi.



Reunió entre l'Ajuntament i representants del comerç i la restauració

A finals de març va tenir lloc una reunió en línia amb els establiments, comerços i restauració de Sant Joan les Fonts, organitzada per l'Ajuntament.

A la reunió, entre d'altres temes, es va parlar de la nova línia d'ajuts Covid-19 posada en marxa, després que la convocatòria i les bases s'aproessin de forma provisional en el darrer ple.

També es van posar en comú els resultats de l'enquesta anònima que es va fer arribar als establiments adherits a la campanya dels Vals+. De l'enquesta es desprèn que, en línies generals, el grau de satisfacció és alt i, tot i que l'opinió és que hi ha aspectes a millorar, la majoria d'aquestes establiments repetirien experiència.



La transformació de la plaça de les Fonts

Les trobades del 'Quedem a la Plaça?' segueixen donant resultats. Després de la sessió a la plaça de les Fonts, va sorgir la necessitat de repensar l'espai públic per adaptar-lo a les necessitats dels veïns. Hi havia algun d'aquests espais que no es feia servir i que es podia transformar, per exemple, en una nova àrea de jocs infantils.



Així, es va convidar els veïns a fer propostes i la pluja d'idees es va traslladar als serveis tècnics municipals. El resultat: un projecte de millora que els mateixos veïns han pogut valorar abans de portar-lo a la pràctica. Es contempla la creació d'un nou espai per a jocs infantils amb paviment tou de color que tindrà uns bancs de fusta i tres espais diferenciats per a la mainada. El cost aproximat del parc és de 26.000 €.

El Niu torna de Setmana Santa amb millores

La brigada va fer un seguit d'actuacions de millora a l'escola bressol El Niu, coincidint amb l'aturada de la Setmana Santa, per poder treballar enmig del curs escolar sense afectar el funcionament del centre.

Entre les accions, destaca la creació d'una nova obertura directa al pati del centre per a l'aula dels petits (d'entre 0 i 1 any), que fins ara no tenia accés directe a l'exterior. Aquesta mesura permet que els tres grups d'alumnes tinguin tres entrades independents i servirà a llarg termini. També s'ha construït una petita vorera per millorar els desplaçaments.

Aquestes obres formen part de les inversions d'actualització que el consistori fa en equipaments municipals.



Itineraris per (re) descobrir Sant Joan les Fonts

Aquesta primavera s'ha renovat la cartellera d'Itinerànnia ubicada a la plaça Major, ja que estava molt malmesa. En una de les cares del cartell hi ha el mapa genèric de la Garrotxa i, en l'altre, es descriuen els diferents itineraris senyalitzats al municipi o itineraris propers i també el tipus de senyalització que cal seguir.

Us animem a redescobrir tots els racons que amaga el nostre municipi.



Renovació de les cartelleres municipals

Després d'una dècada i un desgast considerable, s'han substituït les cartelleres informatives municipals de Sant Joan les Fonts per unes de més actuals i duradores. Els Punts d'Informació Municipal segueixen essent una via molt important per conèixer el detall de les activitats i campanyes que s'organitzen al municipi, a més de les xarxes socials.



El Sismògraf omple Ca l'Esquirollet en una matinal de dansa

Un dels 'nodes' del festival Sismògraf va arribar a Sant Joan les Fonts el diumenge 18 d'abril. El prat de Ca l'Esquirollet va ser l'escenari de la representació de *Pelat* de Joan Català, una obra que explora la poesia del cos amb dansa, però també teatre i circ.

Les càbales d'en Joan Català també van servir també per reivindicar el paper de les arts escèniques i la seva importància després dels efectes de la pandèmia.

Sant Joan les Fonts recupera la Festa del Roser després de la pandèmia

La Comissió de Festes ha tornat a celebrar la Festa del Roser després de la suspensió de l'any passat obligada per la pandèmia. Tot i que no va ser la celebració tradicional a la que estem acostumats, ja que es van fer dos actes presencials i d'altres de virtuals.

Els presencials van tenir lloc a la pista coberta del CPS: un concert de Filferro amb versions en acústic per a 180 participants, dissabte 17 d'abril a la tarda. L'endemà, a les 5 de la tarda, va ser el torn de



l'espectacle infantil *Alma i la mar de contes* amb la titellaire Laura Rubio.

Amés, la Comissió de Festes va decidir prorrogar un any el càrrec d'hereu i pubilla de Lluç Danés i Anna Roca. Pel que fa als concursos organitzats a les xarxes socials els guanyadors van ser els següents: Cloe Blanquart pel concurs d'engalanar balcons, Anna Juanola pel concurs de vermut i Júlia Moliné en el concurs de Tik Tok. També es van lliurar premis extres a Maria Àngels Freixas i Marta Puigvert.



Un nou pas temporal a prop del Mas Mulleres

Des de fa uns mesos la propietat del Mas Mulleres, a la zona de la Roureda, va decidir tancar la finca perquè la casa presentava risc d'esfondrament. Això va provocar que la ruta circular quedés tallada per la decisió dels propietaris i va generar sorpresa entre alguns veïns. Arran d'aquest fet, l'Ajuntament de Sant Joan les Fonts va iniciar converses amb la propietat veïna per signar un conveni que permetés la cessió temporal d'un nou pas que oferís una via segura de desplaçaments per als usuaris de la zona. Un pas que va entrar en funcionament a mitjan abril.

Des de l'Ajuntament es vol agrair la bona predisposició dels veïns i la seva comprensió fins a haver resolt la situació.



Reunió amb els regidors de la Vall de Bianya

A mitjan abril es va fer una nova trobada entre regidors de Sant Joan les Fonts i els seus homòlegs de la Vall de Bianya. Encapaçalats pels alcaldes dels dos municipis, Maria Vidal i Santi Reixach, respectivament, es van reunir al Centre Sociocultural de Sant Joan.

A la reunió es van tractar diverses qüestions d'interès per als dos municipis, com la problemàtica de les colònies de gats i, sobretot, temes relatius al nucli de la Canya. Com sempre, la bona sintonia i la predisposició a l'acord van ser presents en tota la sessió.

Trobada de l'Ajuntament amb els serveis turístics locals

A mitjan abril va ser el torn de la reunió entre l'Ajuntament i els serveis turístics locals, un altre dels sectors fortament afectats per la pandèmia.

A la trobada, que es va poder seguir via Zoom i també presencialment a la Sala de Plens, es van tractar diversos temes d'interès, com les ajudes directes Covid promogudes des del consistori, les noves cartelleres turístiques per informar els visitants de les diferents rutes, la campanya de difusió municipal dels serveis turístics per dinamitzar el sector i les activitats previstes al municipi per reactivar l'economia.

L'objectiu d'aquestes reunions és explicar i donar a conèixer les iniciatives municipals i poder escoltar les inquietuds dels agents implicats en els diversos sectors econòmics de Sant Joan les Fonts per mirar de trobar entre tots solucions a una situació tan complicada com l'actual.



185 persones participen a la Marxa Santjoanenca del CPS

Diumenge 18 d'abril, el CPS va celebrar una nova edició de la Marxa Santjoanenca amb un total de 185 participants, entre corredors i caminants. Es tracta d'una de les poques proves esportives programades a la comarca aquest any i, per evitar



aglomeracions, la sortida es va fer de manera esglaonada i per grups bombolla.

L'edició 2021 de la Santjoanenca ha tingut un recorregut de 12 km i uns 600 m de desnivell acumulat positiu. Els participants, que van sortir i arribar a les instal·lacions del CPS, van passar pel Mas la Cau fins a Castellar de la Muntanya i van tornar per Vivers.

Reparats els danys al porxo del monestir

Les tasques de reparació del porxo del monestir de Sant Joan les Fonts ja han acabat. A principis d'aquest any, uns brètols van talar un arbre de la plaça que al precipitar-se va tocar part de l'estructura que hi ha a la porta d'accés al temple.

Després que tècnics de la Diputació de Girona i del Bisbat de Girona observessin



la gravetat dels danys i les possibles conseqüències en l'estabilitat de l'edifici, es va procedir a treballar en la seva rehabilitació.

L'actuació ja va causar una enèrgica condemna per part de l'alcaldesa de Sant Joan les Fonts, Maria Vidal. "Aquestes accions no només provoquen el nostre més profund rebuig, sinó que demostren el menyspreu envers un patrimoni que és de tothom", va manifestar Vidal. Un cop feta la reparació, l'alcaldesa a través de Twitter va fer una crida al civisme i la responsabilitat de tothom "perquè les bretolades les hem de pagar entre tots".

Nova enquesta participativa sobre el mercat setmanal

L'equip de govern de Sant Joan les Fonts va tornar a activar una enquesta participativa per tal de conèixer el punt de vista de la ciutadania sobre un possible canvi de dia i d'ubicació del mercat setmanal de Sant Joan.

D'una banda es proposava mantenir-lo a la seva ubicació actual (el carrer Francesc Caula) o bé instal·lar-lo a la plaça Major. Temps enrere, el mercat ja s'havia fet en aquest enclavament i per tant es tractaria de recuperar-lo. El canvi arriba després que algun grup de veïns del carrer Francesc Caula traslladessin algunes queixes per les molèsties que genera en accessos a guals i habitatges.

La segona pregunta estava relacionada amb la jornada de celebració del mercat. La ciutadania podia triar entre deixar-lo tal qual, cada dimarts, o bé passar-lo als diumenges i aprofitar així per arribar a nous públics.

Les votacions es va poder fer al maig a mitjançant l'enllaç virtual distribuït a través del canal de WhatsApp i, de manera presencial, amb la papereta de votació que hi havia al Butlletí Municipal, introduint-la a l'urna que hi havia a l'Ajuntament durant l'horari habitual d'atenció al públic.

Les persones, l'epicentre del mandat de Sant Joan les Fonts

S'inicia segona part de la legislatura amb nous projectes centrats la ciutadania

L'equip de govern de Sant Joan les Fonts encara la segona meitat de mandat amb la mirada posada en les persones i la proximitat amb la ciutadania. Es reforcen les àrees de Joventut, Medi Ambient, Turisme Sostenible, Tercera Edat i Espais públics per adaptar-se a les necessitats actuals de la població, moltes d'elles derivades de la pandèmia.

La nova regidoria de la Gent Gran tindrà una rellevància especial en ser un dels col·lectius més afectats. El nou casal cívic de Sant Joan també serà una realitat ben aviat: un espai amb la mirada oberta al riu, amb punts de trobada agradables i aïlladors per desenvolupar activitats. En aquest espai es farà una aposta per les energies sostenibles.

Procés participatiu

El procés participatiu segueix amb força en àrees de treball de temàtiques diverses. A més, el Pla Local de Joventut permetrà

desenvolupar projectes nous com el nou espai jove que s'ubicarà en un nou equipament i amb una programació diferenciada, adaptada a la realitat del jovent de Sant Joan.

També es recuperen els 'Quedem a la plaça?', es potencien els processos de participació, les trobades amb joves arquitectes locals per millorar el nucli antic, les reunions amb altres ajuntaments i les trobades amb entitats, associacions i col·lectius del municipi.

Als projectes mediambientals desenvolupats, com la instal·lació d'una caldera de biomassa, el vehicle elèctric municipal, les noves plaques fotovoltaïques del CPS o la substitució de les antigues lluminàries, se sumaran actuacions com, per exemple, la renovació de la calefacció de l'escola Castanyer per una instal·lació actualitzada i més eficient energèticament.

El benestar de la ciutadania també passa pel reforç de l'agent cívic, dotant-lo

de més autonomia. I també s'incorporaran nous reductors de velocitat, es crearà una parada de bus a Sant Cosme i nous punts d'aparcament.

Altres temes, com la identitat com a municipi i com a comarca també quedaran recollits en aquesta segona part del mandat, amb projectes tan significatius com l'arribada de la Via Verda, les rutes de proximitat, la creació d'un mirador a la Torre Canadell, la programació d'activitats culturals amb talent local i comarcal, i l'aposta pel treball conjunt amb els productors locals i el comerç de proximitat.

Dos anys de mandat, en xifres

En aquests dos anys, l'endeutament municipal ha passat del 68,46% el 2019 al 63,15% el 2020, una reducció de cinc punts percentuals. Pel que fa a l'evolució del superàvit, el 2019 es tancava amb un excedent de 278.471,10 €, mentre que el 2020 aquesta xifra s'enfila fins als 863.774,74 €.

Les ajudes Covid van suposar el 2020 una partida de 65.900 €, amb els 'Vals+' i les ajudes a autònoms. El 2021 ja s'ha reservat una partida de 40.000 € per a la nova línia directa de subvencions. D'altra banda, en aquest període s'ha hagut de fer front als danys pel temporal Glòria, amb un import de 204.187,50€.

Coincidint amb la meitat del mandat, també s'ha produït un canvi de regidors de l'equip de govern. Josep Molas i Vanessa Torrent han deixat les seves regidories per temes personals i, al seu lloc, han entrat Antoni Roura i Estel Batlle. Tots dos encaren aquesta etapa de govern amb il·lusió i ganes de desenvolupar projectes dins d'aquest pla estratègic. Des d'aquí, es vol agrair la gran tasca desenvolupada pels regidors sortints i donar la benvinguda als nous que s'incorporen a l'equip de govern.



Bona rebuda al Mercat de vi i el formatge

Diumenge 2 de maig es va celebrar a la plaça Major de Sant Joan les Fonts la primera edició del Mercat de vi i formatge. Hi van participar una vintena de productors nacionals però també de quilòmetre zero: s’hi podien trobar formatges garrotxins o el vi fet a la Vall de Bianya.

Tot i que el temps no va acompanyar tota la jornada, molts curiosos van voltar per les parades tot respectant les mesures establertes. El Mercat de vi i formatge és una proposta organitzada per impulsar la promoció del municipi. Alguns establiments propers també s’hi van sumar amb ofertes de productes.



La Creu Roja inicia el projecte “Voluntariat Promotor de la Salut”

Creu Roja Garrotxa ha iniciat el projecte Voluntariat Promotor de la Salut, un programa per sensibilitzar la població, especialment la més vulnerable, sobre la necessitat de seguir les indicacions de les autoritats sanitàries per controlar la transmissió comunitària. Compta amb la col·laboració dels departaments de Salut i de Treball, Afers Socials i Família de la Generalitat i amb el vistiplau de l’Ajuntament de Sant Joan les Fonts.

Es tracta també d’apel·lar a la responsabilitat individual i col·lectiva per frenar



la corba de contagis de la Covid-19. En aquesta etapa de la pandèmia, és important respectar les mesures de prevenció, tot i les persones ja vacunades, perquè no sabem el temps d’efectivitat d’aquestes vacunes i també perquè encara podem ser transmissors/es del virus.

Les accions es duen a terme gràcies a l’equip de persones voluntàries formades en la promoció de salut comunitària. S’adrecen tant a la població en general com als col·lectius vulnerables dels municipis de la Garrotxa on la situació epidemiològica hagi empitjorat, amb l’objectiu que totes les persones tinguin aquest accés a informació sobre salut.

Creu Roja comparteix la concepció integral de la salut de l’OMS: un estat de complert benestar físic, mental i social i no només l’absència d’afeccions o malalties. És per això que les actuacions al carrer es fan mitjançant diverses dinàmiques: des de preguntes sobre mites i realitats de la Covid-19 fins a jocs visuals sobre com ens ha afectat la pandèmia en l’àmbit de salut mental.

Actualitzat el web de transparència municipal

L’Ajuntament de Sant Joan les Fonts va actualitzar el mes de maig el seu portal de transparència. Fins aleshores, el consistori disposava d’una pàgina de funcionament propi, que es va posar en marxa abans que la legislació obligués a tenir-la a cada administració. Per aquesta raó, la interfície ja havia rebut un premi.

Actualment, Sant Joan les Fonts ha migrat la pàgina a l’AOC, el Consorci de l’Administració Oberta de Catalunya, i que és l’habitual a la resta d’administracions, amb el 90% dels municipis de Catalunya.

Un dels principals beneficis del canvi és l’automatització de publicació de part de la informació municipal, el que agilitza considerablement la càrrega administrativa i la velocitat per accedir a la informació municipal. Abans, tots els continguts es penjaven de manera manual. Al web s’hi pot consultar el detall del pressupost municipal, el cartipàs municipal o les actes del ple municipal, per exemple.

El mercat setmanal torna a la plaça Major

El mercat setmanal de Sant Joan es traslladarà de nou a la plaça Major després de l’enquesta participativa feta entre els veïns de Sant Joan les Fonts el mes de maig passat. El que es mantindrà és el dia: seguirà en dimarts com fins ara. El canvi de lloc serà una realitat els propers mesos, un cop s’estudiï la nova ubicació de les parades.

Aquesta decisió arriba després que aquestes dues opcions fossin les més votades entre els 222 participants d’aquesta enquesta, sumant el seu format virtual o presencial amb l’urna que hi havia a l’Ajuntament i que fins i tot s’havia traslladat al mateix mercat per conèixer l’opinió directa dels usuaris.

Així doncs, 127 persones van optar per tornar el mercat setmanal a la plaça Major, on s’havia fet anys enrere, mentre que 95 es van decantar per mantenir l’espai actual, a l’avinguda Francesc Caula. Aquests resultats s’intercanvien quan es responia sobre el dia: 95 vots apostaven pel canvi a diumenge mentre 127 demanaven mantenir el dia actual. 108 persones van votar de manera presencial i 114 a través de l’enquesta web.



Els Gegants de Sant Joan es posen a ‘dieta’ i estrenen vestits

Els Gegants de Sant Joan les Fonts ja es troben en plena forma, després passar una revisió per posar al dia la seva estructura, que havia quedat desfasada.

L’encarregada ha estat una empresa especialitzada de Banyoles, Alma Cubrae, que ha reduït el pes dels gegants de manera considerable: entre sis i set quilos. També han polit els cossos i els braços de les dues peces, han tapant algunes esquerdes que havien sorgit, i els han repintant amb una pintura específica que protegeix millor aquestes figures del folklore local.

D’altra banda, l’empresa santjonenca Mia’s Disseny i el sastre olotí Carlus Soler han estat treballant en els nous vestits de pagesos que s’estrenaran per la celebració del Solstici d’Estiu. En l’enquesta participativa de l’Ajuntament, la ciutadania van optar per aquesta opció amb un 54% dels vots.

Sant Joan les Flors, ajornat fins el 2022

Les circumstàncies i les peculiaritats del Sant Joan les Flors, que s’havia de celebrar a mitjan maig, han fet recomanable el seu ajornament fins a l’any vinent.

D’una banda, la incertesa viscuda feia difícil obrir una convocatòria de muntatges elaborats per voluntaris. A mesos vista es feia molt difícil preveure què passaria o en quina situació ens trobaríem.

D’altra banda, l’afluència de visitants repartits per diferents punts del centre de Sant Joan fa difícil controlar les aglomeracions i el seguiment de les distàncies de seguretat. Un repte impossible per a un Ajuntament petit com el nostre.

Així doncs, la prudència ha emplaçat a celebrar el 2022 un Sant Joan les Flors que es viurà com mai!



Els menuts de l’escola Castanyer visiten els antics rentadors

Els més petits de l’escola Castanyer van participar en una activitat ben tradicional i que el pas del temps ha esborrat del dia a dia dels nostres municipis. Abans, els safarejos eren l’espai per fer la bugada i un punt de trobada de la comunitat. A Sant Joan aquests rentadors es conserven en molt bon estat i formen part d’una activitat educativa que es fa amb la mainada de P3 i P4. Així, per tal de posar en valor la



feina i mostrar com era la vida antigament es fa una sortida a aquest espai que serveix també per valorar el patrimoni local.

Els nens reben un drap de roba i se’ls explica com es feia la neteja antigament. Una iniciativa que els sorprèn i que els fa passar una bona estona.

Aquesta visita forma part de la col·laboració entre Ajuntament i escola per tal de fer activitats i propostes conjuntes de divulgació del municipi.

Noves incorporacions a l’equip de govern

El 3 de juny es va celebrar un ple amb caràcter extraordinari per a la presa de possessió del càrrec de regidors Estel Batlle i Toni Roura, que entren a formar part de l’equip de govern municipal de Sant Joan les Fonts, en substitució dels regidors sortints, Vanessa Torrent i Josep Molas, que van renunciar al càrrec per motius personals.



Torna el ‘Quedem a la Plaça?’ amb molt bona rebuda

L'Ajuntament de Sant Joan les Fonts ha recuperat els ‘Quedem a la Plaça?’ després de l'aturada a conseqüència de la pandèmia. En aquest punt de trobada l'equip de govern es trasllada a diferents places del terme municipal per tal d'escoltar la ciutadania amb les seves propostes i inquietuds sobre el lloc on resideixen.

Els Pisos Xocolata

El 13 de maig, una vintena de persones de totes les edats van acudir a la cita amb els regidors de l'equip de govern. Un dels temes de debat va ser precisament posar nom a la plaça que hi ha als Pisos Xocolata i després de l'enquesta participativa es va decidir batejar-la com a plaça de les Cultures.

Altres temes que van sortir durant la trobada van ser el respecte als guals, un tema de civisme que es reforçarà, i el suport en la rehabilitació de les façanes.

Finalment, es va proposar la celebració d'una trobada veïnal. Així, un cop passi la pandèmia, els veïns han mostrat la seva predisposició a fer un berenar o sopar per tastar plats de diferents cultures o orígens i estrènyer la relació entre els veïns.



La Roureda

Dijous 20 de maig va ser el torn de La Roureda, on hi van assistir prop d'una vintena d'assistents de totes les edats.

La trobada va començar parlant del canvi de contenidors i de la deixalleria mòbil i va seguir amb la proposta de renovar les plaques dels carrers, ja que encara són

les originals. A més, es va demanar que a l'entrada del barri s'hi col·loqui un cartell indicador amb el nom de La Roureda.

També es va posar l'accent en la necessitat de renovar el sistema de clavegueram que ha quedat antic i que sovint provoca, quan plou, que entri aigua als garatges. Paral·lelament es va demanar que s'avisin quan els arbustos dels jardins particulars envaeixin la via pública. Per acabar, es va sol·licitar que s'obligui als paradistes del mercat dels diumenges a netejar millor la zona un cop han acabat la seva activitat.



Les Escoles de Begudà

El 29 de maig una trentena de veïns del nucli de Begudà es van reunir a la sala polivalent de les Escoles.

Després de felicitar l'equip de govern per la zona d'escombraries, es van tractar temes diversos com, per exemple, el desplegament de la fibra òptica a la zona i es va demanar pavimentar un passadís situat davant dels nínxols del cementiri.

Els veïns també van reclamar accions per fomentar les actituds cíviques pel que fa als cotxes mal estacionats a l'espai del polígon industrial.

A més, s'ha demanat l'execució de feines de jardineria consistents en la poda d'arbres de propietats privades que envaeixen l'espai públic.

Finalment, els veïns de Begudà van proposar la recuperació d'antics camins per poder-hi transitar amb bicicleta i la creació d'un grup de WhatsApp per als veïns del nucli.



S'inicien els debats participatius

El 21 de maig es va celebrar el primer debat participatiu sota el títol “Com fer més poble amb el poble”, moderat per Resilience Earth i amb la participació de Navreet, la Marta, la Neus i l'Albert, veïns i veïnes de Sant Joan les Fonts.

A la segona edició, que va tenir lloc el 28 de maig, es va debatre “L'entorn natural del municipi” i va comptar amb la participació d'en Pol, la Raquel i en Manel, també santjoanencs.

El contingut d'aquestes iniciatives es pot consultar al canal de YouTube de l'Ajuntament de Sant Joan les Fonts.



Xerinola a la Canya!

Després de l'ajornament per la previsió de mal temps, dissabte 5 de juny es va celebrar finalment una activitat lúdica a la Canya que ha pres el relleu momentani a les Festes de la Canya.

Al llarg de tot el dia van actuar Banda Neon, Animal Dj i Djokers en un ambient molt distès. Per tal de tenir-ne un registre, els assistents es van haver d'inscriure, seguint la normativa actual. Les propostes eren gratuïtes i, com que no hi va haver pela-canyes, la comissió de festes acceptava donatius al seu càrrec.

L'esdeveniment ha comptat amb el suport dels ajuntaments de Sant Joan les Fonts i la Vall de Bianya.



PROGRAMA

DIUMENGE 20.06

A les 19 h al Centre Sociocultural, representació de l'obra teatral *El crèdit de Jordi Galceran*, a càrrec de la Secció Dramàtica del Centre Catòlic d'Olot. Organitza: Comissió de Festes

DIMECRES 23.06

MATÍ
9-10.30 h Concurs de pintura ràpida de Escola Municipal de Belles Arts. (Inscripcions a l'escola). Lliurament de premis a les 19 h a l'Escola Municipal de Belles Arts. Organitza: EMBA

TARDA
17 h Sortida de la Flama del Canigó des de la Vall de Bianya. Arribada a les 18 h

aprox. al Prat de Can Miquelet. Parlament a càrrec de Montse Coll, membre d'Òmnium Garrotxa i infermera de Sant Joan les Fonts. Organitza: Ajuntament de Sant Joan les Fonts i Òmnium Cultural

19.30 h al Prat de Can Miquelet, **pregó del Solstici** a càrrec de les diferents directives del CPS que celebren els 50 anys de la constitució del Club.

22.30 h al Pont Medieval, la **Nit de les Dones d'Aigua** (Projecte Reditus), a càrrec de la Cia. Voël. Organitza: Ajuntament de Sant Joan les Fonts. Aforament limitat. Cal inscripció prèvia al web www.turismesantjoanlesfonts.com

Tot seguit, **focs artificials** a càrrec de la Pirotecnia Igual.

DIJOUS 24.06

MATÍ
11 h a la plaça Major, **ballada d'exhibició i presentació dels Gegants de Sant Joan**.

12 h **Missa solemne** a l'església.

TARDA
18 h a la pista Polivalent del CPS, **concert i serenata a càrrec de l'Orquestra Internacional Maravella***. Durant el transcurs del concert es ratificaran els títols de la Pubilla i l'Hereu de Sant Joan 2020-2021.

DIVENDRES 25.06

MATÍ:
10.30-13 h **Tobogans aquàtics Splash Slide*** (els participants han de portar banyador i tovallola). Els menors de 12 anys hauran de venir acompanyats d'un adult.

TARDA
17 h a l'Estada de Juvinyà, **inauguració de la biblioteca Francesc Caula** i presentació del llibre *Per què no ballen els Gegants?*, escrit per Neus Verdager amb il·lustracions de Vidal Rubió.

19 h a la plaça Major, **sardanes** amb la Cobla Osona*. Asseguts, es podrà ballar tot seguint la normativa sanitària de la Covid vigent en el moment de l'acte.

VESPRE
22 h a la Pista Poliesportiva, **concert de Germà Negre***.

Nota:
*Cal inscripcions prèvies als telèfons o correu següents:
Rosa: 615 494 579 / Anna: 696 886 424 / Laura: 626 928 132
Correu electrònic: cfsantjoan@gmail.com

Organitza: Comissió de Festes de Sant Joan les Fonts i Ajuntament de Sant Joan les Fonts
Agraïments: Brigada Municipal de Sant Joan les Fonts



ENTREVISTA

Almudena Barbero i Enric Giralt

Fundadors de l'ONG Nzuri Daima

Almudena Barbero (41) i Enric Giralt (54) fa més de 15 anys que viuen a Sant Joan les Fonts amb els seus fills, l'Amiru (19) i l'Estrella (10). I des del nostre petit racó no deixen de lluitar dia a dia per mirar de canviar el món!

Com va sorgir de la idea de crear Nzuri Daima?

ALMUDENA: Oficialment fa 10 anys que la vam fundar, després d'un bagatge de més de 23 anys... Jo en tenia 18 la primera vegada que vaig anar a l'Àfrica per col·laborar amb els refugiats ruandesos.

ENRIC: Tot va començar quan la frase "Canviar el món és cosa de nens" se'ns va ficar al cap. Primer volíem muntar una plataforma, com una xarxa social per donar veu als infants d'arreu del món, per aportar idees i peticions i fer-los participis en la construcció d'un món nou. De fet, els projectes que han tingut més visibilitats són aquells en els quals nens i nenes s'han convertit en motor de canvi. Perquè hi ha moltes coses de les quals no n'ets conscient i te les fa veure un infant. D'aquí que la seva visió pot molt més sanadora que la d'un adult.

A quines zones d'Àfrica trebal·leu?

A: Vam començar per Tanzània i vam seguir per Uganda, Kenya, Ruanda, Burundi... Però a Tanzània i Uganda és on tenim els projectes de més llarg recorregut.

Com seleccioneu els projectes?

E: Quan tu vas allà, els projectes et venen a buscar. I fent-ho d'aquesta manera, més propera, més humana, treballem en allò realment necessari. No som els blanquets que anem a fer un cop de mà. Per tirar-los endavant són bàsiques tres potes: la implicació de la població, el govern com a part responsable i nosaltres, encarregats de buscar el finançament.

A: Procurem dir que sí a tot, sempre que tingui sentit i una viabilitat real, ens hi llencem de cap. De fet, ens han passat coses sorprenents que no esperàvem. Per exemple, vam començar a treballar amb la música com un mitjà de sanació per a moltes nenes d'Àfrica, on la diferència de gènere segueix sent un drama i moltes s'han de prostituir per poder menjar. Treballar amb la música ens ajuda a fer-les recuperar l'autoestima i mira com ha anat creixent...

La cultura té molta importància en els vostres projectes...

Ens coneixen sobretot pel Cor Safari, que va començar amb una nena de set anys que compon cançons. Després als camps de refugiats de nord d'Uganda apareix un nen amb una càmera de fotos de paper que ens seguia pels assentaments... volem que la visió dels nens ens ofereixi eines noves de transformació i un enfocament

diferent de la solidaritat. I sí, treballem amb la cultura com a mitjà de transformació, donem molta importància a la música, la dansa, el circ... A través de diferents projectes de sensibilització i d'un llenguatge universal com la música, intentar implicar-nos en una construcció diferent de la realitat i d'un món sense fronteres.

Podríem dir que la vostra tasca és més propera que la de les grans ONG?

A: Tenim la sort que som una organització petita i ens podem encarregar directament de les persones. Molts se sorprenen que estiguem amb ells en els assentaments i no en les oficines, com la resta de les ONG. Perquè nosaltres juguem al parxís o compartim experiències amb el grup de dones que han patit violacions i tortures... Així els tractes com a persones i no com a números. I quan algú et fa una petició concreta i la pots complir, aquesta sensació no té preu.

E: Sí, nosaltres fem un treball més proper i més directe, però les grans ONG també són imprescindibles. Tenim menys infraestructura i més contacte amb les persones, escoltem els seus problemes i compartir-los, ajuda! Cal adonar-se que tots som iguals, que ens diferencia és el context sociogeogràfic en el qual neixes.

Vosaltres viviu entre Sant Joan les Fonts i l'Àfrica. Què diuen els vostres fills d'aquesta dualitat?

A: El nostre fill, l'Amiru, va néixer en un poblat de Tanzània enmig del no res i ara aquí està fent la carrera de pilot. Està clar que si s'hagués quedat allà la seva vida s'hauria desenvolupat d'una altra manera. La petita, l'Estrella, ha viscut tota la vida així i no es veu ni blanca ni negra. Explica amb tranquil·litat que a l'Àfrica s'ha de banyar en una galleda i aquí en una banyera. O que allà mengem el mateix i que aquí pot menjar de tot. Sense drames. Aquesta visió és la que ens va animar a fer la primera gira amb el Cor Safari.

Com recordeu aquella primera experiència?

E: Allò va ser un salt al buit, perquè ens vam endeutar, els visats van ser una tortura... Però un cop aquí ens van passar un seguit de coses màgiques i inesperades: vam acabar cantant amb Alejandro Sanz en la seva gira *Sirope*. El viatge va servir per obrir la ment als infants: van conèixer els primers ascensors, les primeres escales mecàniques, vàters amb cisterna, menjar



a dojo i molt variat... I després van tornar a casa, a l'Àfrica, i tan feliços... No són tan materialistes com nosaltres. Pensa que van tornar amb unes maletes plenes de coses i allà ho van repartir tot. La seva il·lusió és compartir i tot té un ús. Guardar les coses en un armari no té sentit per a ells. A: De l'experiència de les gires amb els grups, i ja en portem quatre, vam veure que gairebé rebien més els d'aquí i que suposava un canvi transformador molt gran per a les famílies d'acollida. Et deien, sobretot les mares: "M'han donat les gràcies per cuinar. No pel menjar, sinó per cuinar. Aquí no et donen les gràcies per res!"

Suposo que aquesta il·lusió amb la que van viure l'experiència us va animar a repetir...

A: Quan van tornar a casa, s'havien convertit en celebritats i tothom ens deia: "ara sé que és possible somiar, que els somnis es compleixen". Aquesta esperança és molt positiva per a ells, vol dir que no han de seguir el camí marcat, sinó que amb ajuda poden ser allò que vulguin. I en aquesta línia intentem desenvolupar els nostres projectes.

Com és la vida als camps de refugiats?

A: Hi ha centenars de milers de gent jove que no té res a fer perquè estan esperant tornar a casa seva. I això fa que caiguin en

la desesperança i és molt perillós. En canvi, si ballen, canten i fan altres activitats, evitem que caiguin en una apatia autodestructiva i molt dolorosa. Són persones que han viscut experiències molt dures, que et posen els pèls de punta, i l'art els serveix com a teràpia de sanació. Ens agrada combinar diferents projectes, és a dir, també plantem arbres fruiters, perquè hi ha arbres com la papaia que creixen en tres mesos i en aquest temps estan recollint el fruit i tenen menjar. E: Per exemple, no plantem grans plantacions d'arbres, sinó que els repartim per grups de famílies. Així, els consideren els seus arbres i tenen cura d'ells. Perquè no només és plantar, s'han de regar i a l'estació seca no hi ha aigua enlloc. I així, de mica en mica, cada vegada hi ha més arbres a la zona.

Com s'està vivint allà la pandèmia?

A: Molt pitjor que aquí, sense mascaretes, sense vacunes... A més, no tenen la capacitat de comprar menjar per a una setmana com nosaltres. Surten cada dia a buscar-se la vida. Molts deien: "si no ens mata el coronavirus, ens matarà la gana". E: Afortunadament, ens van permetre reprendre projectes d'agricultura i vam aconseguir repartir algun telèfon, algun ordinador... El govern va repartir transistors perquè la mainada pogués seguir les



classes. Per això, un dels nostres projectes futurs és muntar una ràdio. De fet, aquí vam muntar una ràdio digital amb vintena de voluntaris que retransmetien 24 h al dia, perquè volíem arribar a gent que estava aïllada, sobretot en hospitals.

També feu tallers a les escoles de la Garrotxa. Amb quina finalitat?

A: Sí, a les escoles, les universitats... Són xerrades, col·loquis, tallers que ens ajuden a desmitificar molts temes i a divulgar la nostra visió i els nostres projectes. Com el llibre-disc *Hope*, basat en la història del nen refugiat sudanès Víctor Mandela i amb il·lustracions de Ralph Yawde, a través del qual podem treballar molts valors i creences. Per exemple, amb l'escola Castanyer treballem una cançó conjuntament amb el Cor Safari i per Sant Jordi hem venut roses fetes amb roba africana.

Com us financeu?

E: D'una, banda tenim els apadrinaments grupals. Per exemple, nens i nenes de zones rurals poden anar a l'escola a través d'aquests fons que es donen a la comunitat per repartir-los. Els apadrinaments individuals són per a casos de nens i nenes en situació trágica, que els hem de treure d'allà on viuen i han d'anar interns a una escola. En aquest cas, canvies la vida d'una persona! A més, valoren tant que una persona desconeguda es preocupi per ells. Això és fins i tot més important que l'aportació econòmica, perquè emocionalment els ofereix molta seguretat. A: També fem concerts solidaris, fires, subvencions... Però sobretot és finançament privat. Per sort, en la declaració de la renda, les donacions es poden desgravar el 80% dels primers 150 € i el 40% de la resta. Així, d'un apadrinament individual en la declaració de renda es recupera més de la meitat.



ENTREVISTA

René Rodríguez

Nou director de la residència Torreblanca

René Rodríguez és des de fa pràcticament un any el nou director de la residència Torreblanca de Sant Joan les Fonts. Nascut a Bolívia fa 40 anys, aquest fisioterapeuta de professió és educat, atent i sobretot un apassionat de la seva feina que no es cansa de reivindicar el paper que juga la gent gran en la societat.



Després d'uns mesos molt durs, quina és la situació actual a la residència Torreblanca?

Des del mes de novembre, quan vam tenir el darrer cas, som el que s'anomena una "residència verda", és a dir completament lliure de Covid. Això sí, mantenim un protocol estricte marcat pel pla sectorial del departament de Salut Pública de Catalunya. Tant els residents com els treballadors estan dividits per grups de convivència "bombolles". Actualment, disposem de 63 places, de les quals 44 són públiques i 19, privades.

Com es divideixen aquests grups bombolla?

Tenim tres grups de convivència: un a la segona planta i dos més, separats a la planta baixa. Cada grup té un referent auxiliar i no es poden barrejar. El pla sectorial és molt estricte sobre aquest protocol i per això fem recordatoris diaris, hem posat cintes de separació, hem assignat colors a cada grup, però sempre preservant l'organització del servei, l'atenció de qualitat i el benestar dels residents.

Pel que fa a les visites, s'ha relaxat el protocol?

Tot i que a la Garrotxa ha anat un mica diferent per l'alta incidència de la pandèmia a les residències de la comarca, el nostre règim de visites segueix escrupolosament el que marca el pla sectorial. Dins un espai tancat, sempre hem intentat garantir una visita setmanal per cada resident i família. L'altra opció és que els residents puguin fer sortides a l'exterior i aquí les pautes permeten una flexibilitat i està subjecta a la disponibilitat dels familiars. Els poden venir a buscar cada dia, treure'ls a passejar, a dinar a casa o a passar el cap de setmana.

Així doncs, tot i les vacunes, s'ha mantenir la prudència...

Sí, és recomanable no abaixar la guàrdia, perquè en altres residències hi han hagut petits rebrots. És cert que, gràcies a les vacunes, la simptomatologia dels nous casos és molt diferent, però quan surt un positiu, tota la dinàmica de treball canvia molt. Cal entendre que l'aïllament dels residents té efectes importants sobre el seu estat físic i emocional i cal que sempre recordem que

les persones residents són a casa seva i hem de procurar que estiguin en un ambient positiu, protegit i de relació.

Creu que la pandèmia els ha afectat molt psicològicament?

L'aïllament ha estat molt dur per a la gent gran i ja estan molt cansats. Psicològicament, els afecta molt, els omple de tristor, ja que no poden sortir de l'habitació, no poden rebre visites de la família... les úniques persones properes som els professionals i això és molt dur! Per tant, des del servei i durant els períodes que van ser necessàries mesures d'aïllaments es van reforçar les accions de suport i seguiment psicològic, així com també accions per fomentar la relació amb les famílies (trucades, videotrucades, fotografies, etc.).

Així la solitud ha estat en molts casos pitjor que la malaltia?

La solitud ha estat present, però com ja hem apuntat l'hem treballat i atenuat amb els professionals del centre. Les famílies no han pogut tenir, en alguns moments, la presència desitjada, però l'hem suplert en tots els casos que ha estat necessari amb un acompanyament per part dels professionals del servei. L'acompanyament diari de les auxiliars és de vital importància. La mà que acompanya i el somriure sempre han estat presents.

En casos d'aïllaments, com feu per mirar d'animar-los?

Hi estem molt a sobre! Els tècnics degudament protegits passen per les habitacions per fer l'acompanyament, Però sobretot les auxiliars tenen una tasca molt important a l'hora de donar acompanyament i de transmetre positivisme i fer-los sentir que no estan sols. Animar-los ha estat l'objectiu de tot l'equip. Actualment la situació tendeix a normalitzar-se i pot venir gent de fora a fer activitats, sempre en espais oberts i seguint totes les mesures de protecció, evidentment. A més, ara amb les vacunes, de mica en mica es poden tornar a fer activitats en comú, com la gimnàstica, els jocs de taula, el bingo... A més, el 3 de maig ja vam poder reobrir el centre de dia

Com funciona el centre de dia?

Els usuaris del centre de dia venen al matí, poden esmorzar aquí, i es passen el matí fent activitats. Si són usuaris de mitja jornada, després de dinar poden marxar, o bé marxen ben entrada la tarda i van a casa seva a dormir. A la residència Tor-

reblanca disposem de places públiques i privades, obertes especialment per a la gent de la comarca i propera.

Com l'ha afectat personalment la pandèmia?

Hem hagut de treballar moltíssimes hores, ens hem oblidat d'horaris i de dies festius i hem viscut experiències molt tristes. La primera època va ser molt difícil, perquè tampoc podia veure la meva família, ja que per precaució evitàvem tenir qualsevol contacte que pogués suposar un risc. Però a la vegada n'estic molt orgullós perquè tothom ha pogut treure el bo i millor de les seves capacitats i a mi m'ha fet créixer com a professional i com a persona. A més, crec que totes les parts implicades vam fer tot allò que vam poder amb la informació que teníem, perquè era una situació desconeguda i que ningú no s'esperava. Ara, amb tot el que hem après, sí que penses que ho podríem haver fet d'una altra manera, però valoro molt el treball de salut pública i de tots els col·lectius!

Així doncs, podríem dir que les residències són espais segurs?

La gent encara té por, però amb l'arribada de les vacunes, les residències s'han convertit en espais que poden donar la millor atenció amb molta seguretat. La gent ha de tornar a confiar en poder viure en les residències. Els protocols que s'han de seguir així ho garanteixen. A més, valoro molt el treball i la valentia de tot el personal que treballa en aquest sector i malgrat que són treballs poc reconeguts socialment estan fent una gran tasca. Les cuidadores han estat en tot moment al peu del canó!

Abans d'arribar a Sant Joan, treballava a un centre de Barcelona. Quines són les principals diferències entre una residència d'una gran ciutat i una ubicada en un municipi petit com el nostre?

Aquí tot és més proper i de resolució més ràpida. Si has de contactar amb algú, de seguida et responen. A més, hi ha un molt bon acompanyament de l'Àrea Bàsica de Salut. A les ciutats grans, moltes vegades els CAP estan lluny i són tanta gent que no s'acaben d'implicar massa amb els centres. Aquí el servei és molt proper: fins i tot hi ha vingut la directora de l'ABS o, en els moments més durs, el delegat de Salut Pública; també cal fer esment el suport tècnic que tenim totes les residències de la comarca des del Consorci d'Acció

Social de la Garrotxa. S'ha de valorar molt aquesta proximitat i aquesta resolució.

Creu que s'ha de millorar la manera de tenir cura de la gent gran?

Com a professionals, és bàsic entendre que estem treballant amb gent que ha tingut una vida llarga, cadascú amb les seves característiques... i hem de mirar conèixer la seva història de vida particular, perquè això ens permet tenir pautes per treballar millor amb cada persona. Per sort, les residències estan evolucionant i cada vegada més estan deixant de ser només un centre més assistencial per convertir-se en un espai d'acompanyament fins a l'últim moment de vida de les persones. I aquest espai està vinculat amb la dignitat, el respecte, la col·laboració mútua... A una residència no només has d'anar perquè et canviïn els bolquers o et donin de menjar, que també és bàsic, però és molt important que els residents se sentin acompanyats les 24 hores en tots els àmbits de la seva vida. La residència és casa seva i nosaltres venim a casa seva a donar-les suport. Aquesta és la nostra filosofia de treball com SUARA. La nostra línia de treball és l'atenció centrada en la persona i intentem posar-la en pràctica cada dia. Aquesta persona, què ha fet a la seva vida? Què li pot interessar? Com li podria agradar el dinar? Quan li agrada anar a dormir? Si arribes a entendre tot això, canvia molt la manera de treballar.

Per què va decidir dedicar-se professionalment a la gent gran?

Perquè m'aportem moltes coses, com les emocions, i m'ensenyen a donar valor a la vida cada dia. Cadascú té una història de vida, amb moments frustrants però també amb molta felicitat, i això t'ensenya molt. M'aporta saviesa!

S'acaba d'atorgar el premi Garrotxí de l'Any 2021 a les residències de la gent gran de la Garrotxa. Primer de tot, moltes felicitats per la part que us toca. Què us sembla aquesta distinció?

Crec que és un bon reconeixement per la feina feta i per part meua m'agradaria dedicar-lo a totes aquelles persones que malauradament s'han quedat pel camí per aquesta pandèmia; també considero que és un premi compartit amb tots els supervivents de la pandèmia, perquè les residències de gent gran som autèntics supervivents! I amb tot el meu equip i la nostra empresa SUARA, tothom hem treballat molt des de la part que pertoca.



ENTREVISTA

Xavier Brunsó i Fageda Fotògraf

Xavier Brunsó (60 anys) ha estat sempre el fotògraf de Sant Joan les Fonts. Encara que ja s'ha jubilat i només fa fotos quan li ve de gust, aquest enamorat de la natura i les passejades segueix vinculat al món de la fotografia i recopila i digitalitza fotos antigues del nostre municipi. I ja en porta més de 3.000!

Quan va decidir que volia ser fotògraf?

L'any 1979 vaig anar a estudiar disseny gràfic a l'escola Elisava de Barcelona, i allà vaig descobrir el món de la fotografia en profunditat, tot i que anteriorment ja m'havia sentit atret per les fotos.

Vostè no prové de família amb tradició en el món de la fotografia...

No, i ara! Jo vaig trencar amb l'ofici de fuster que l'avi Francisco, l'oncle Pepito i el meu pare, en Gregori, havien fet tota la vida. Quan tenia uns 16 anys el meu pare ja no se'n refiava i em va dir: «Noi, hauríem de modernitzar la fusteria, què penses fer?» I la meva resposta fou que aquell ofici no era per a mi. I així es va quedar la fusteria, un autèntic museu amb màquines i eines de fa més de cent anys.

Recorda quina va ser la seva primera càmera?

Sí, va ser una Kodak Instamatic. Més tard vaig fer servir la càmera del meu pare, una King Regula RM, i quan estava estudiant a Barcelona em vaig comprar la meva primera càmera reflex: una Fuji ST 705. Encara les tinc totes tres!

Quina ha estat la seva càmera favorita?

A més d'aquestes tres, he tingut tres càmeres Nikon reflex de 135 mm, una reflex Canon de 135 mm, una Maniya de format mitjà (6x 4,5) i quatre càmeres reflex Nikon digital. En conservo unes poques. Alguna ja estava destrossada, una me la varen robar i la primera Nikon digital es va cremar, feia fotografia nocturna i de cop va sortir una mica de fum i molta pudor a cremat, suposo que es va produir un curtcircuit. La millor era una Nikon FM2, totalment manual, amb velocitats increïbles per aquella època i amb la qual vaig passar moments molt bons.

Té idea de quantes fotografies ha pogut fer al llarg de la seva vida professional?

No, impossible... milers de fotografies. En l'època de la fotografia analògica no en feies tantes, però amb el digital pots fer moltes fotos i no has de pagar res, només pagues el que imprimeixes. En un dels meus viatges a Paraguai per visitar la família, vaig fer més de 1.500 fotografies. Tu saps el que valdria això en analògic?

Com va afectar al sector l'arribada de la fotografia digital i l'aparició de programes d'edició d'imatges com el Photoshop?

És un altre món, no es pot ni comparar. Actualment, per bé o per mal, és el que hi



ha al mercat. De totes maneres, ja parlarem d'aquí a 10 o 15 anys de les fotografies que tindrà la gent... Se'n fan milers, però la meitat es perden. I molts diran: «On són aquelles fotos de tal viatge o dels nens?» No hi són, es van eliminar. Quina llàstima!

Recorda la primera vegada que va fer servir una càmera digital?

I tant! Era l'estiu del 2004 i tenia la meva primera càmera professional de format digital. Va ser una decepció total i la volia llençar. Els colors, el contrast... poc a poc ens vàrem anar coneixent i gràcies al Photoshop vaig entendre que allò era un altre món, que no tenia res a veure amb el que havia fet fins a aquell moment.

Què prefereix: la fotografia analògica o la digital?

La suma de totes dues. L'analògica és més un instant, una imatge pensada... mentre que la digital té l'avantatge que la pots treballar, rectificar... potser és massa perfecta!

I entre la fotografia en color o en blanc i negre, quina triaria?

Una bona fotografia és en blanc i negre, en la que hi ha la textura, la composició, l'enquadrament, la llum. El blanc i negre és o no és. El color sempre t'ajuda i et diuen «oh, quins colors més macos!», però no miren el fons de la imatge. Amb tot, també hi ha fotografies que pel tema o la situació han de ser en color, sinó no tenen cap sentit.

Vostè ha estat fotògraf professional, professor de fotografia a l'escola de Belles Arts i, fins i tot, ha tingut un estudi. Ara mateix, creu que aquesta és una professió amb futur?

Professió amb futur sí, però no com abans. La típica botiga de fotografia desapareixerà o bé en quedaran molt poques... El futur es repartirà entre uns professionals molt bons que treballaran per a revistes, diaris, editorials, fotografia industrial... Però el que és la fotografia social, poca cosa.

Què és el que més li agrada fotografiar?

El paisatge que pot estar acompanyat de figura humana o animals, però en segon terme.

Segueix fent fotos?

No gaire, ara gaudeixo molt més recopilant fotografies antigues de Sant Joan, paisatges, festes, gent... la història del poble en imatges.

Quin tipus de càmeres fa servir?

Actualment tinc diferents càmeres digitals reflex de la marca Nikon, la càmera del mòbil i l'ordinador per poder treballar les imatges.

Em podria dir un tipus de fotografia que no ha fet mai i que li hauria agradat fer?

Treballar una zona molt àrida, un desert,

amb cases mig derruïdes. Com les que va fer Jeanloup Sieff a la Vall de la Mort, a Califòrnia.

Quins moments o fotos recorda especialment de la seva carrera?

Són molts moments i moltes fotos. Des de casaments, inoblidable el "Casament a Pagès" que es fa a Ripoll, fins a fotografies de gran sentiment personal...

Quins són els fotògrafs que l'han influenciat o quins són els seus preferits?

En la seva part paisatgística, Jeanloup Sieff, Tino Soriano i en Pep Callís, gran fotògraf i excel·lent persona, amb qui vam coincidir en alguns concursos de fotografia fent de jurat. En cada ocasió rebies una classe magistral de fotografia i sempre aprenies alguna cosa.

Què creu que ha de tenir un bon fotògraf?

Sensibilitat, vista i una bona tècnica. Sensibilitat per trobar el moment i el fet que vols fotografiar. Vista per saber trobar aquest moment, el lloc i l'hora. I, evidentment, una bona tècnica sense la qual no pots dur a terme tot el que hem dit anteriorment.

Vostè disposa d'un extens fons fotogràfic de Sant Joan les Fonts. Quantes imatges en formen part?

Actualment tinc digitalitzades més de 3.000 fotografies i encara tinc molts negatius i diapositives per treballar-hi.

Com les ha anat recopilant?

Algunes són fotografies fetes per mi, altres de l'arxiu familiar i que la gent gran m'ha anat deixant. Jo les he escanejades i he retocat els desperfectes produïts pel pas del temps. M'agradaria aprofitar l'ocasió per donar les gràcies a tota aquesta gent i, alhora, demanar a les persones que tinguin fotografies de vistes del poble, festes o fets socials antics (i no tant antics), si me les poden deixar. Moltes vegades tenim una capsa amb fotografies antigues i no li donem cap valor, quan en realitat són un autèntic tresor, imatges inèdites que amb el temps desapareixeran i no podrem ensenyar com era el nostre poble a les futures generacions.

Quin és el lloc més fotogènic de Sant Joan les Fonts?

Sant Joan és molt fotogènic. Té la plana de Begudà, les colades basàltiques, rius, torrents, el tresor industrial històric, els monuments medievals. Muntanyes, boscos, racons perduts i emboscats com el pont Cosei. La verdor i saturació de colors d'alguna de les seves fonts, sobretot ara a la primavera i després d'alguns dies de pluja... És qüestió de cercar i trobar el moment oportú per a cada fotografia.



Xavier Brunsó amb els seus alumnes del curs de fotografia, l'any 2000.



ENTREVISTA

Kewal Singh i Bhawan Preet Singh membres de la comunitat sikh de Sant Joan les Fonts

A Sant Joan les Fonts conviuen més de 30 nacionalitats diferents. Parlem amb en Kewal (44) i el seu fill Bhawan (20), que ens han permès conèixer una mica millor qui són i com viuen els sikhs de la Garrotxa.

Quan vàreu arribar a Sant Joan?

KEWAL: Vaig arribar a Olot el 2001, pocs mesos després de néixer el meu fill Bhawan. I el 2004 vaig venir a viure a Sant Joan. Quan vaig aconseguir una mica d'estabilitat econòmica, el 2005, vaig portar la meva dona, la Jagjeet, i el meu fill.

Expliqueu-nos qui són els sikhs...

BHAWAN: Els sikhs són els seguidors del sikhisme, una religió originària del Panjab, una regió del nord-est de l'Índia. En realitat, és una religió força desconeguda i sovint es confon amb altres confessions. Molta gent pensa que som hindús o musulmans, però no som ni una cosa ni l'altre. Són religions completament diferents. K: Quan la gent ens veu el turbant es pensen que som mulsumans i ens agradaria que sàpiguen que som sikhs i n'estem orgullosos. Per sort, de mica en mica, va canviant.

Quin són els ritus principals del sikhisme?

K: Cada persona neix com a sikh i al llarg de la seva vida s'ha d'anar preparant per al pesh, el nostre bateig, que cadascú fa quan ho creu oportú. A partir d'aquest moment sí que has de seguir una sèrie de normes, ja siguis home o dona, perquè és una religió totalment igualitària.

B: El meu pare ja ha fet aquest pas i ell ha de pregar al matí i a la nit. També ha de seguir unes normes de conducta, la *khalsa*, que inclou no molestar el creixement natural del cabell, no menjar carn d'un animal sacrificat ni prendre alcohol ni tabac. A més, un sikh iniciat ha de portar els 5 articles o 5 k que l'acompanyaran per sempre:
Kesh: els cabells sense tallar
Kangha: una petita pinta de fusta
Kara: un braçalet d'acer que es porta al canell
Kirpan: una petita daga
Kacchera: roba interior de cotó

Quines són les celebracions més representatives del sikhisme?

K: D'un banda, tenim el *vaisakhi*, que se celebra cap a mitjan abril, i marca el principi del nou any solar. Es tracta d'una antiga festa de la collita del Panjab que marca també l'inici d'un nou període de les collites.

Com és la celebració?

B: Per a nosaltres és la data més important de l'any i aquí a la Garrotxa acostuem a

fer una processó pels carrers d'Olot fins que tornem al temple o *gurdwara* per compartir el *langar*, que és l'àpat comunitari. És una celebració oberta a tothom, sigui sikh o no, com una manera de donar a conèixer la nostra cultura, de fomentar les relacions entre ciutadans i compartir els valors comuns. Tothom hi esteu convidats!

Quin és l'idioma parlat a casa?

K: El panjabi, que és l'idioma de la nostra regió, el Panjab, i també la llengua en la qual està escrita el *Guru Granth Sahib*, que és el llibre sagrat del sikhisme i conté les paraules de 5 dels 10 gurús de la nostra religió. És com la nostra Bíblia.

Els elements més identificatius dels sikhs són la barba i el turbant amb què els homes recullen els cabells que no es tal·leu mai. Per què?

B: Per a nosaltres, la barba i el cabell són elements de la naturalesa que Déu

ha creat. I els hem de respectar. Tallar-lo seria artificial. El turbant és un símbol més espiritual, que ens connecta amb Déu, que ens identifica i que representa que tots els sikhs som iguals. Ajudar les persones és un pilar fonamental del sikhisme. I l'Índia s'acostuma a demanar ajuda als sikhs, perquè som solidaris i confiables, i el turbant és un manera d'identificar-nos.

Parlant de solidaritat, durant la pandèmia, la comunitat sikh ha donat aliments a hospitals i a famílies necessitades...

K: Sí, vam ajudar a Caritas i també pel nostre compte, portant menjar a casa dels avis. En la nostra cultura, ser generós i compartir aliments és símbol de fortuna. Per exemple, al *langar*, el menjador comunitari del temple, se serveix menjar a totes les persones que vinguin sense distincions de raça, gènere, ètnia o religió. Tots asseguts a terra, perquè tots som iguals i ningú

no està per sobre de l'altre. I si algú està en perill, també hi pot anar a demanar refugi. Ara, a l'Índia, amb tota la situació provocada per la pandèmia, la comunitat sikh està ajudant molt repartint oxigen, que fa molta falta.

Com és que hi ha una comunitat tan gran de sikhs a Catalunya i concretament a la Garrotxa?

B: Els darrers vint anys la situació econòmica a l'Índia ha empitjorat molt, sobretot al Panjab, que és una regió eminentment agrícola. La meva família a l'Índia és pagesa i el 90% dels sikhs que van venir a Catalunya també ho eren. La crisi va provocar que moltes famílies s'endeutessin i haguessin de sortir cap a altres països. L'any 2001, quan va arribar el pare, hi havia feina i amb un contracte de treball podies aconseguir els papers. De fet, a través d'un familiar que vivia aquí, el pare va aconseguir la feina i per tant el NIE, perquè ningú no vol



La comunitat sikh de la Garrotxa durant la celebració del *vaisakhi*.

En Kewal Singh amb el seu fill Bhawan i la seva esposa, Jagjeet Kaur.

treballar de manera il·legal, sinó cotitzar, pagar els impostos i tenir una vida mitjanament bona, com qualsevol altre ciutadà. El 2001 i el 2005 va arribar molta gent del meu país perquè aquí es necessitaven molts treballadors. I la Garrotxa és una zona molt industrial. La feina a la fàbrica és molt dura, però pots cobrar bé.

Quants sikhs hi ha a Sant Joan les Fonts?

K: Actualment, al voltant de 10 famílies.

Kewal, quan vas arribar a la Garrotxa, va ser molt dura l'adaptació?

Sí, molt dura, però sobretot perquè em vaig haver de separar del meu fill, que tenia pocs mesos, i de la meva esposa. El xoc va ser fort, perquè la cultura és molt diferent i el clima també: aquí fa molt més fred que allà. Però sempre m'he sentit molt bé i molt ben tractat aquí. Això ara és casa meua i és on viu la meua família.

Bhawan, tu vas arribar molt petit a Catalunya i t'has educat aquí. Et sents enmig de dues cultures?

Una mica, perquè quan vaig a l'Índia sempre em diuen "el de Catalunya" i aquí em consideren "el de l'Índia". Sembla que no siguis d'aquí ni d'allà. Però el meu estil de vida i els meus amics són catalans. M'agrada agafar el millor de les dues cultures.

Què agafaries de cadascuna?

De la cultura índia, em quedo amb la solidaritat de la gent i la voluntat d'ajudar als altres. I de la catalana, l'obertura de ment i l'acceptació cap a altres cultures. A l'Índia són molt més tancats.



ELS VIATGES D'EN QUIM
PER JOAQUIM FERRER

Tailàndia

Una estada de deu dies en un dels països més atractius del sud-est asiàtic

L'any 1998 vam viatjar per segona vegada a Austràlia. Com es tracta d'un país molt llunyà i un viatge pesat, vam decidir fer dues parades pel camí: a la primera, durant el viatge d'anada, vam estar deu dies de visita per Tailàndia; l'altra, al viatge de tornada, vam passar deu dies més a l'illa de Bali, a Indonèsia.

En aquest article, recordarem la visita a Tailàndia i, més endavant, anirem explicant la resta del viatge.

Vam arribar a Bangkok, la capital del país, a finals de gener, i el primer que ens vam trobar va ser la sensació tèrmica: no més sortir de l'aeroport vam quedar literalment xops de suor, ja que fa una calor

molt forta i, el que resulta més molest, molt humida.

Vam anar a l'hotel que ja teníem reservat i ens vam treure tota la roba d'hivern que portàvem. Després de dutxar-nos i ja com nous, vam sortim a fer una caminadeta, no massa llarga, ja que a causa del jet-lag provocat per la diferència horària

amb casa nostra ens vam trobar cansats de seguida. Tot i això, abans de tornar a l'hotel, vam poder confirmar allò que un viatger ens havia dit: “és difícil enamorar-se de Bangkok a primera vista, ja que el trànsit, la contaminació i la humitat faran que la primera impressió no sigui la millor”. Ja veurem què pensarem en acabar l'estada.

Els dies següents els vam dedicar a visitar tot allò que ens va semblar més adient segons les guies de viatge que havíem llegit, ja que com a totes les grans ciutats del món en pocs dies no es pot abastar tot el que seria interessant:

—El Gran Palau de Bangkok és una parada obligatòria a la ciutat. Es tracta d'un gran recinte que, del segle XVIII a mitjans del segle XX, havia estat la residència oficial del rei de Tailàndia. Tot el recinte és ple d'edificis i estàtues amb tot tipus de detalls, que deixen veure la riquesa i la bellesa de l'art tailandès. L'edifici més important és el Wat Phra Kaew, considerat el temple budista més sagrat del país, ja que en el seu interior es pot trobar l'estàtua del Buda Maragda, petita figura de jade de 45 cm que és la principal icona religiosa del país.

—La ciutat està dividida pel riu Chao Phraya, que es fa servir com a via de transport i comunicació. Així que vam pujar a un vaixell públic que va fent parades amunt i avall del riu i, per un preu irrisori (uns pocs cèntims d'euro), vam gaudir una bona estona contemplant la vida de la gent que tragina vora el riu, i vam passar prop de molts temples budistes i de tota mena d'habitatges, alguns molt opulents i molts més de miserables.

—El Wat Pho és un altre temple budista molt conegut, perquè hi ha el gran Buda Reclinat, una estàtua de 46 m de llargada i 15 d'alçada, que ocupa gairebé tot el temple, totalment recoberta de pa d'or.

Una illa paradisiàca

Vam decidir deixar Bangkok per anar a passar uns dies de relax a Koh Samui, una illa situada a uns 650 km al sud de la capital. Hi vam anar en tren, en dues lliteres, que era el que hi havia disponi-

A PART DE GAUDIR DE BANYS DE MAR I DE RELAXACIÓ, VAM FER UNA EXCURSIÓ D'UN DIA PER CONÈIXER LES PETITES ILLES DE KOH PHANGAN I KOH TAO, PLENES DE PLATGES DE SORRA BLANCA I PALMERES QUE GAIREBÉ ARRIBEN FINS A LA MATEIXA AIGUA DEL MAR



ble. Llàstima que vam fer el trajecte de nit i no vam poder gaudir plenament del paisatge! Tot i que no era tan fosc perquè hi havia lluna plena i vam poder distingir com anàvem travessant grans zones de palmeres i camps d'arròs.

Després d'11 hores de viatge vam arribar a Surat Thani, on vam agafar un autobús que amb el mateix bitllet de tren ens va transportar a la costa per agafar un ferri que finalment ens deixaria a l'illa de

Koh Samui. Un cop allà, un altre autobús anava fent parades en hotels de diferents preus i categories i els viatgers, quan els convenia, s'hi quedaven. I així vam arribar a l'hotel que ens va agradar per a la nostra estada a l'illa.

Tot i que és la tercera illa més gran de Tailàndia i la més gran del golf de Siam, Koh Samui té només 200 km², és a dir, ocupa 1/3 part de Menorca.

El nostre hotel estava a la mateixa platja de Chaweng, una gran extensió de sorra blanca, tota vorejada d'hotels, on hi havia molt turistes, majoritàriament europeus.

Durant la nostra estada, en la que vam trobar un temps magnífic, a part de gaudir de bany de mar i de relaxació, vam fer una excursió d'un dia per conèixer les petites illes de Koh Phangan i Koh Tao, plenes de platges de sorra blanca i de palmeres que gairebé arriben fins a la mateixa aigua del mar.

Un altre dia vam llogar un cotxe per fer la volta a l'illa i vam fer una parada a l'interior per visitar un parc natural, on després d'una curta caminada s'arriba a un bonic salt d'aigua.

I una curiositat que mai no m'hauria imaginat, ja que no m'agrada la violència de cap tipus, va ser que vam anar a veure un combat de boxa. Després de veure publicitat de l'esdeveniment, la Glòria em va dir: “Quim, m'agradaria molt anar-hi, perquè en aquest país hi ha molta tradició d'aquest esport.” I cap allà que vam anar!

Es tractava d'una competició que enfrontava diversos boxejadors de l'equip nacional de Tailàndia contra el d'Austràlia. Estem parlant de la boxa de modalitat tailandesa, en la qual es poden fer servir mans i peus i déu-n'hi-do quines testarades! Per a més inri, hi havia una petita orquestra que anava fent soroll i escalfant els púgils.

Després de passar uns dies molt bonics a Koh Samui, tocava tornar cap a Bangkok, però aquest cop vam anar a una agència a comprar dos bitllets d'avió, i en una horeta ens vam plantar a Bangkok, ja que l'endemà teníem el vol cap a Sydney (Austràlia), que explicarem en el pròxim número.

Espero que us hagi agradat!



Isabel Fuentes



ESCOLA CASTANYER

Moltes gràcies, Isabel i Rosanna!

La Isabel i la Rosanna, mestres de l'escola Castanyer, s'han jubilat. Des d'aquí, volem agrair la seva dedicació i desitjar-les molta sort en aquesta nova etapa



Rosanna Tané

Isabel, mestra de cicle inicial

La Isabel Fuentes, mestra d'educació primària de l'escola Castanyer, es va acomiadar de nosaltres el desembre passat, després de 19 anys a la nostra escola.

Quan era petita s'havia plantejat estudiar Psicologia o Dret, però finalment va decidir formar-se com a mestra, ja que li agradaven molt els nens i les nenes.

La seva primera experiència va ser en una escola d'adults i, posteriorment, va treballar en diverses escoles en les quals va adquirir coneixements i experiència. A més, no li hagués desagradat provar sort en un institut. A la nostra escola, però, ha estat tutora, primer de cicle superior i després, durant molts anys, de cicle inicial.

El que més es pot destacar d'ella és que era una mestra propera i bromista perquè li agradava que nens i nenes li agafessin confiança. Gaudia, especialment, ensenyant llengua catalana, castellana i francesa, ja que també havia estudiat Filologia Castellana.

Actualment, troba molt a faltar el contacte amb l'alumnat i també amb l'equip

de mestres. Tot i això, en aquesta nova etapa aprofita per anar d'excursió, dedicar-se a la jardineria... i, també, li hauria agradat fer activitats artístiques, però a causa de la situació actual no li ha estat possible. Esperem que en pugui gaudir més endavant!

Des d'aquí li volem agrair la seva tasca i volem reconèixer la seva dedicació i la seva estima pels alumnes. Ha estat un plaer compartir un munt de vivències durant aquests anys.

Rosanna, mestra de primer

La Rosanna Tané, mestra d'educació primària de l'escola Castanyer, s'acomiada de nosaltres aquest juny després de 23 anys com a mestra de primer.

La realitat és que la Rosanna no havia volgut ser mestra des de sempre. Quan era petita el que li agradava era jugar a fer d'infermera, fins que un estiu va tenir l'oportunitat de fer d'ajudant en un casal d'infants i allà va ser on es va adonar que li agradava estar en contacte amb nens i nenes. Va començar fent classes particu-

lars i, finalment, es va acabar formant com a mestra.

És una professional que gaudeix molt ensenyant i educant i, sobretot, el que més li agrada és explicar medi natural i social perquè és un espai en el qual cadascú pot aportar els seus coneixements sobre un tema i així enriquir a la resta del grup. A més, cada curs és diferent perquè canvien els alumnes i els seus interessos.

Després de tants anys, aquesta professió li ha ensenyat a renovar-se contínuament, i el fet d'estar envoltada de nens i nenes l'ha ajudat a sentir-se jove i amb energia cada any. És una mestra que se sent molt satisfeta i orgullosa de la tasca que ha fet i pot dir amb seguretat que s'hi ha sentit més a gust i més còmoda a mesura que guanyava experiència. S'emporta molts records i amistats i, sobretot, enyorarà la mainada.

Des de l'escola li volem agrair la seva tasca, la seva dedicació i el seu afecte cap als alumnes. Ha estat un plaer compartir moments al seu costat durant tots aquests anys.



PATRIMONI
PER XAVIER CALM BATLLE,
ARXIU COMARCAL DE LA GARROTXA

L'Arxiu Comarcal de la Garrotxa rep el fons de l'historiador Francesc Caula Vegas



Aquest mes de juny s'ha signat el contracte de donació del Fons Francesc Caula Vegas entre l'Ajuntament de Sant Joan les Fonts i Lluís Caula Porta, net de l'historiador.

El fons es custodiarà a l'Arxiu Comarcal de la Garrotxa (ACGAX) i consta de 22 capses d'arxiu de documentació en paper, 463 imatges i 43 pergamins, que abasten cronològicament de 1179 a 1972. Es tracta principalment de documentació relacionada amb l'activitat com a historiador del productor del fons i, en menor mesura, documentació personal i familiar i de la gestió del patrimoni del mas Peracaula. També forma part del fons una part de la biblioteca personal de Francesc Caula.

Francesc Caula i Vegas (Osuna, 1887–Barcelona, 1973) era llicenciat en dret i historiador. Va dedicar la seva activitat principalment a l'estudi de la història, amb una predilecció per l'època medieval, i va viure entre Barcelona i Sant Joan les Fonts.

A la Ciutat Comtal, la seva activitat d'historiador el va vincular a l'Arxiu de la Corona d'Aragó i al Centre Excursionista de Catalunya. A Sant Joan les Fonts es va dedicar a la gestió del patrimoni del mas Peracaula i a l'estudi dels orígens medievals del poble i, per extensió, de la comarca de la Garrotxa.

Les *parròquies i comuns de Santa Eulàlia de Begudà i Sant Joan les Fonts, El règim senyorial a Olot i Besalú, comtat pirinenc* són obres de l'autor essencials per conèixer la història de Sant Joan les Fonts i de la Garrotxa. Va publicar articles de caràcter històric en publicacions locals com *L'Estalvi*, *La Tradició Catalana*, *Revista d'Olot*, *Misión* i *El Deber*, i treballs més elaborats en revistes com *Pyrene* i el *Butlletí del Centre Excursionista de Catalunya*. Durant els anys de residència a Sant Joan les Fonts va participar activament en la vida política, i va exercir el càrrec de regidor i alcalde de la població durant la dècada de 1920.

Entre la documentació generada per la seva activitat com a historiador, destaquen 43 pergamins (segles XII–XVII) d'ar-

xius patrimonials, principalment de la comarca de la Garrotxa. Igualment destacable és la documentació, originàriament de l'administració local, sobre la història del municipi de Sant Joan les Fonts, com diverses agrupacions documentals sobre la Guerra del Francès i les guerres carlines al municipi. Són un testimoni evident de la gran quantitat d'arxius, tant privats com públics, que va trepitjar Francesc Caula i que, per diverses circumstàncies, van acabar conformant el seu arxiu personal.

Però el gruix principal d'aquesta documentació correspon als fitxers i a les agrupacions documentals que va crear ell mateix amb notes personals, algunes potser inèdites, a partir de les quals elaborava

FRANCESC CAULA I VEGAS (OSUNA, 1887–BARCELONA, 1973) ERA LLICENCIAT EN DRET I HISTORIADOR. VA DEDICAR LA SEVA ACTIVITAT PRINCIPALMENT A L'ESTUDI DE LA HISTÒRIA, AMB UNA PREDILECCIÓ PER L'ÈPOCA MEDIEVAL, I VA VIURE ENTRE BARCELONA I SANT JOAN LES FONTS

les seves investigacions històriques, articles i publicacions. Bàsicament es tracta d'agrupacions ordenades alfabèticament, per temàtiques o topònims que fonamentaven els àmbits d'interès de la seva investigació, principalment centrada en la història medieval de la comarca i rodalies. Un gran interès per les Belles Arts i el seu domini del dibuix queden palesos en

les il·lustracions que sovint acompanyaven les seves publicacions. Els dibuixos originals, d'una gran qualitat tècnica, es troben també entre la documentació del fons cedit.

A més de la història medieval de la Garrotxa i Sant Joan les Fonts, Francesc Caula va sentir sempre una gran passió per la història de Barcelona. És remarcable la col·lecció de documents i impresos diversos, dels segles XVII a XIX, relatius a la Ciutat Comtal.

Entre la documentació de caràcter personal predomina la correspondència que va intercanviar amb particulars i amb institucions col·laborant-hi amb la realització d'estudis històrics o publicant articles. En menor mesura es conserva documentació de la gestió del patrimoni familiar del mas Peracaula, en qualitat de propietari.

Pel que fa a les fotografies, el fons conté imatges familiars, fotografies del patrimoni cultural i arquitectònic de la Garrotxa i també paisatges, així com un àlbum fotogràfic de l'Exposició Universal de Barcelona de 1888 i l'àlbum *Catalunya Artística y Pintoresca*, editat per l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana, de principis del segle XX.

Per acabar, cal fer esment a la part bibliogràfica d'aquest fons. Més d'un centenar de títols, entre llibres, separates i revistes, que passaran a formar part de la biblioteca auxiliar de l'ACGAX. Cal destacar un bon nombre de publicacions del mateix Francesc Caula, diversos números del *Butlletí del Centre Excursionista de Catalunya* (1929–1934) i una col·lecció completa de la revista promoguda pel mateix Caula, *L'Estalvi* (1917–1919).

Aquest fons, després del seu tractament arxivístic i de l'elaboració d'un inventari, es trobarà disponible per a la investigació i obert a la ciutadania en general a l'Arxiu Comarcal de la Garrotxa.



MEDI AMBIENT

Gaudeix d'una llar més saludable, confortable i eficient energèticament

Es posa en marxa el programa GarrotxaDomus per assessorar i acompanyar els propietaris en la rehabilitació energètica dels edificis.

La llar és l'espai on la majoria de persones hi passem més hores del dia i de la seva habitabilitat i confort depèn el nostre benestar i bon estat de salut. En termes pràctics això vol dir, per exemple, que cal tenir cases ben aïllades per aconseguir i mantenir una temperatura de confort o bé que cal aprofitar al màxim la radiació solar per tenir il·luminació natural. Aquesta habitabilitat també pot anar acompanyada d'una major eficiència energètica que directament ens ajudarà a reduir les nostres despeses en llum, gas, aigua... alhora que contribuïm a lluitar contra el canvi climàtic reduint les emissions de CO₂. Una casa ben aïllada i amb els tancaments adequats ens suposarà un estalvi de calefacció a l'hivern o d'aire condicionat a l'estiu.

A la Garrotxa, aproximadament el 65% dels habitatges van ser construïts abans de 1980, en una època en la qual es tenia poc present el concepte d'eficiència energètica ni era obligat incorporar mesures en aquest sentit. És ara quan molts propietaris han començat a plantejar-se com poden fer els seus edificis més eficients energèticament. Però prendre la decisió no sempre és fàcil quan arriba el moment de definir les mesures que cal aplicar a la nostra llar: quin és el millor aïllament per al meu habitatge? Em convindria canviar la caldera? Puc instal·lar plaques fotovoltaiques i generar la meua pròpia electricitat? I la pregunta clau: que em costarà tot plegat i em puc acollir a alguna subvenció per ajudar a pagar-ho?

Per resoldre tots aquests dubtes i també per incentivar la rehabilitació energètica dels edificis s'ha posat en marxa el programa GarrotxaDomus a un total de catorze municipis de la nostra comarca, entre els quals es troba Sant Joan les Fonts. Es tracta d'un equip de professionals i d'experts en eficiència energètica i de gestió administrativa que, de forma gratuïta, assessoren i acompanyen als propietaris d'habitatges i a comunitats de propietaris en tot el procés de rehabilitació dels seus edificis per fer-los més eficients en termes energètics.

Acompanyament 360°

El programa GarrotxaDomus ofereix un servei integral que s'inicia en el moment que el propietari o comunitat de propieta-



ris es planteja fer una actuació als seus habitatges però continua mentre duren les obres o les intervencions acordades i, fins i tot, quan aquestes ja han acabat, per tal de fer-ne un seguiment o ajudar a resoldre qualsevol incidència i fer recordatoris de manteniment i de funcionament.

En la fase inicial, els tècnics de GarrotxaDomus escolten les inquietuds i necessitats dels propietaris. Tot seguit, fan una visita a l'habitatge i gratuïtament elaboren una diagnosi energètica i d'habitabilitat per ajudar a decidir quina és la reforma o la intervenció que més s'adequa a les necessitats i desitjos de cada cas particular. En aquest punt s'ofereix una borsa de professionals de confiança que han estat validats per al projecte (arquitectes, aparelladors, instal·ladors, constructors...) i també es

comparen els diferents pressupostos per tal de tenir el màxim d'elements objectius per prendre una bona decisió.

Un altre aspecte rellevant que ofereix el programa de rehabilitació energètica és el suport gratuït durant totes les gestions i tràmits administratius. Per exemple, s'encarrega de fer la tramitació de les llicències d'obres, de gestionar les incidències que puguin sorgir durant els treballs o bé de revisar les factures dels diferents professionals que hi han intervingut. I, evidentment, acompanya els propietaris en un dels aspectes que normalment genera més dubtes i consultes: el finançament i les subvencions. Els experts de GarrotxaDomus informen els propietaris de les diferents subvencions i bonificacions a les quals es poden acollir i ajuden a fer-ne els

tràmits, ja siguin d'àmbit municipal, autonòmic o estatal. De la mateixa manera, proposen i faciliten solucions de finançament per a qui ho necessiti.

Solucions adaptades a cada necessitat

El ventall de solucions per millorar l'eficiència energètica de les llars és molt ampli i variat i s'adapta a les necessitats de cada cas. Les més habituals són millorar els aïllaments i substituir els tancaments de l'habitatge, renovar els sistemes de calefacció i de refrigeració o la instal·lació de plaques fotovoltaiques per a l'autoconsum. La col·locació d'aïllament exterior de façana i d'aïllament de cobertura i la substitució de tancaments en una habitatge unifamiliar pot ajudar a reduir el



consum energètic fins a un 46% mentre que una instal·lació fotovoltaica pot suposar un estalvi de 500 euros anuals. Però la gamma de mesures per a uns habitatges més eficients energèticament, confortables i saludables va més enllà i, per exemple, també pot ser instal·lar domòtica, millorar l'accessibilitat o una rehabilitació i reforma integral de l'edifici.

Reduir el consum energètic en el nostre dia a dia

Més enllà de l'assessorament i acompanyament als propietaris que decideixen millorar l'eficiència energètica dels seus habitatges, el programa GarrotxaDomus també té per objectiu promoure i difondre pautes de consum sostenibles i reduir la factura energètica. En aquesta línia, ofereix consells sobre mesures d'estalvi energètic que tots podem aplicar a la nostra vida quotidiana sense cap necessitat d'emprendre cap obra o rehabilitació. Cal tenir en compte que a la majoria de les llars de Catalunya el 45% del consum energètic correspon a la calefacció, el 21% a l'aigua calenta sanitària, el 21% als electrodomèstics, el 8% a la cuina i a l'aire condicionat, i el 5% a la il·luminació.

Algunes d'aquestes pautes de consum fan referència, per exemple, a la calefacció: mantenir una temperatura de dia entre els 19° C i 21° C (cada grau de menys suposa un estalvi del 7% del consum); apagar-la a la nit o deixar-la a 15° C; aprofitar la radiació solar per escalfar la llar; preservar la calor amb ajuda de persianes i cortines, etc. També consells d'utilització d'electrodomèstics com ara la nevera i el congelador (mantenir la temperatura de la nevera a 6° C i la del congelador a no menys de -18° C; evitar obrir i tancar la porta i deixar-la oberta; deixar refredar els aliments calents a temperatura ambient abans de posar-los a la nevera o al congelador; fer un bon manteniment i neteja...); del rentavaixelles (omplir-lo completament, utilitzar programes ECO o de baixa temperatura); així com usos més eficient del forn, de la rentadora, de l'assecadora, etc. Tampoc no s'ha d'oblidar la importància d'apagar o desconnectar els aparells en «Standby», sobretot els més antics, perquè continuen consumint energia encara que no estiguin en funcionament.

Una altra forma d'optimitzar la factura elèctrica és estudiar les diferents alterna-



tives que ofereix el mercat de l'electricitat: contractar la potència adequada a les nostres necessitats, acollir-se a tarifes amb discriminació horària i centrar el nostre consum d'energia a les «hores vall» amb preus més baixos, formar part de comunitats ciutadanes d'energia, etc.

Una inversió amb un retorn exponencial

Els propietaris i comunitats de propietaris que emprenen una rehabilitació o que duen a terme mesures per tenir uns habitatges més eficients energèticament no només obtenen un benefici directe amb l'estalvi d'electricitat, de gas o d'aigua —a banda de millorar el benestar i

confort dels seus habitants— sinó que també aconseguixen una revaloració de l'immoble, augmentant-ne el valor. Sense oblidar l'impacte positiu per al medi ambient, reduint les emissions causants del canvi climàtic. Segons les dades actuals, els edificis són responsables del 40% de les emissions globals de CO₂, per tant, una manera efectiva de combatre el canvi climàtic és millorar-ne la seva eficiència energètica.

Un projecte en creixement

GarrotxaDomus és un projecte pioner al nostre país i ha estat impulsat pel Consell Comarcal de la Garrotxa, l'Ajuntament d'Olot, l'Institut Català de l'Energia i la

Fundació EuroPACE. L'experiència es va iniciar a finals de 2019 a Olot i davant els bons resultats i l'elevat grau de satisfacció de la majoria d'usuaris, ara s'ha estès a un total de catorze municipis de la Garrotxa. Des de la primavera de 2021 el projecte també està compartint l'experiència a les diverses comarques de Girona amb el nom de GiDomus.

El servei gratuït d'assessorament i d'acompanyament del GarrotxaDomus es pot demanar a través de l'ajuntament de cada municipi, com el del Sant Joan les Fonts, o directament contactant amb l'equip de professionals del projecte a través del telèfon 972 27 91 36 o del web www.garrotxadomus.cat.



Imatges: Arxiu Sant Joan les Fonts



HISTÒRIA
PER XAVIER VALERI

Una quarantena d'anys amb els gegants Joan i Roser

Els gegants, Joan i Roser, estrenen roba nova i tornen a sortir al carrer després d'un any de recolliment forçat per la pandèmia. Són uns gegants joves en comparació als de localitats més grans, però són dels més antics de la comarca, en la qual

la major part dels pobles s'han proveït de gegants durant les últimes dècades.

Per conèixer l'origen dels gegants de Sant Joan les Fonts ens hem de traslladar al 1980, quan l'Ajuntament va aprofitar una enquesta sobre la Festa Major per compro-

var l'acceptació que tindria dotar el poble de gegants. Els anys anteriors a l'enquesta, el grup de joves del poble havia fet ballar un gegant rudimentari, fet amb caixes de cartró i pintat per la mainada. Anava acompanyat d'uns cavallets també fets amb cap-

ses de cartró. El gegant caminava i voltava sense música i segons passava pel cap del ballador, però amb un gran acompanyament de crits i rialles i els cavallets seguien la melodia del “nari, nari” olotí, cantat de veu per les balladores, balladors i públic sense acompanyament musical, *a cappella*. En un dia de molta calor, el recorregut va sortir del pont, va pujar pel carrer de Santa Magdalena amb tot ple de gent als balcons, va seguir per la carretera d'Olot sense públic, però amb molt de xivarri de mainada i adolescents, i va acabar a la plaça Major.

El llavors regidor de Cultura, Jordi Rubio Masó (1934-1997), estava a l'aguait del que feien els joves. El cas és que va tenir el pensament de fer uns gegants, idea que va obtenir el suport de tot el consistori. El pintor, Pere Ventura, va presentar el projecte d'un hereu i una pubilla que representaven el sector paperer, el gegant, i la filatura, la gegantessa. La música la van fer Miquel Sitjar Plana (1916-1995), Josep Maria Ortuño Bremont i Gabriel Granados Llimona. En aquella època, Pere Ventura acabava de guanyar diversos premis provincials de pintura i estava en els orígens de l'escola de Belles Arts, creada el 1978. Miquel Sitjar havia après música a les classes del mestre Antoni Moner (1853-1955) al Casal República. Josep Maria Ortuño és professor de música titulat pel Conservatori i Gabriel Granados era un pianista i un crític musical molt reconegut.

Amb el resultat de l'enquesta, l'Ajuntament va encarregar la construcció dels gegants a l'empresa Welcome de Barcelona. En van sortir un gegant que fa una alçada de 2,52 metres i pesa 41 quilos i una gegantessa de 2,47 metres d'alçada i 40 quilos de pes.

L'estrena dels gegants va tenir lloc el 23 de juny del 1982 a la plaça Major. Els gegants van sortir de l'església parroquial, van travessar el pont, van pujar pel carrer de Sant Antoni i van ballar per primera vegada a la plaça Major. Anaven acompanyats de cinc capgrossos inspirats en personatges dels dibuixos de Walt Disney. Uns dies més tard, el 27 de juny, Sant Joan va ser l'escenari de la Segona Mostra Folk-lòrica de la Garrotxa. La celebració va servir per fer l'apadrinament dels gegants, a càrrec dels gegants de Sant Feliu de Pallerols. Va parlar l'alcalde, Pere Reixach, i

va haver-hi repartiment de lllaminadures entre el públic.

Va ser un dels actes més concorreguts que es recorden al poble, amb una estimació de 1.500 assistents segons la premsa de l'època. Van ballar el Burro Savi de Sant Esteve d'en Bas, el Pubill i la Pubilla del barri del Roser d'Olot, els gegants de Sant Feliu de Pallerols, els de Sant Joan les Fonts i al final va tenir lloc el ball del Gambeto de Riudaura.

Per la Festa Major del 1997, els gegants van sortir amb la cara retocada i polida i amb els vestits arreglats. Com que els caps eren de guix i amb els anys s'havien desfigurats, una empresa local es va fer càrrec de la restauració.

Tot i que l'apadrinament havia estat molt esplèndid, els gegants no tenien nom i no van ser batejats fins a la Festa Major del 1989. Al gegant li van posar Joan i a la gegantessa, Roser. Abans, el 1988, Blandina Coderch Masias (1920-1995) havia posat lletra al ball dels gegants.

Aquell any, Blandina Coderch va organitzar el “Balla balla”. Va encarregar una melodia a Miquel Sitjar i va cridar els nens i nenes d'últim any de l'escola de les germanes de la Mare del Diví Pastor, els de cinc anys, i els va fer assajar.

Primer van sortir els gegants, dominats pels balladors Joan Rodeja i Jaume Fàbrega. Cadascú es va situar en un costat de la plaça i van anar avançant fins que es van trobar. Després van donar voltes amb gràcia al ritme de la música. Acabat el ball dels gegants, van sortir els petits agafats amb les mans alçades i van començar a ballar. Un davant de l'altre i donant voltes. Les nenes s'alçaven les faldilles per marcar les passes i els nens es posaven



La faràndula santjoanenca, amb en Joan i la Roser, el 2019

les mans a la cintura. Els nens duïen un barret bombí, una camisa i uns pantalons blancs i una faixa verda i les nenes, una faldilla blanca amb flors verdes i vermelles, mitges blanques i brusa blanca. Un èxit que omplia la plaça de pares i avis. Els pàrvuls van ballar fins el 1993, quan ja no existia l'escola de la Mare del Diví Pastor. A partir de llavors, l'Escola de Dansa Folk-lòrica de la Garrotxa es va fer càrrec del “Balla-balla”.

A partir del 1989, el ball dels gegants va continuar sense alteracions cada Festa Major i cada Festa del Roser. Amb algun fet puntual, com l'apadrinament del gegant Màssio, el moliner d'Argelaguer, el 1997.

El 2003, el regidor Josep Roca va voler donar una empenta als gegants i va publicar a la revista local l'embaràs de la gegantessa. A partir d'aquí, va començar una polèmica destinada a donar visibilitat als gegants. El 25 de maig del 2004 va tenir lloc el bateig del nadó a la plaça Major. Els tiets de Ràdio Sant Joan li van posar paperets al cap i el gegant Màssio d'Argelaguer va fer acte de presència. Unes 700 persones van assistir a l'acte i es van repartir 500 bosses de confits entre els assistents. La figura del nou capgròs havia estat creada pels professors de l'escola de Belles Arts. Els anys següents, en Jaumet va fer alguna trapelleria que va atraure l'atenció dels mitjans i sobretot es va convertir en la imatge més social de la faràndula del poble. En Jaumet sol estar present en actes de la llar d'infants i del parvulari de l'escola Castanyer, participa als balls de la faràndula dels pobles veïns, fa cagar el tió i té un ball propi que segueix el ball dels gegants. Ara ja és un jovenet, perquè acaba de fer disset anys del seu bateig a la plaça Major. En tot aquest temps, s'ha convertit en una figura molt acceptada per la mainada, cosa que ha afavorit que sigui el protagonista de contes infantils.

Per Festa Major els nostres gegants estrenaran vestits. Uns vestits que han estat escollits per votació popular. Però si veiéu en Joan i la Roser una mica diferents no us estranyeu, ja que han estat sotmesos a una restauració. Amb aquesta s'ha reduït el pes entre 6 i 7 quilos, fet que evita el seu balanceig i facilita el ball. També s'ha adreçat el cap de la geganta, s'han tapat esquerdes i s'han pintat de nou.



Records

Seguim buscant fotografies antigues —o no tan antigues—
que sorprenguin, emocionin, ens facin viatjar en el temps,
recordar, identificar i homenatjar persones,
generacions o èpoques.



Sortint de missa. 1949

Aurora Ferrarons, Trini Sala i Maria Rosa Badia.



Excursió a Tossa de Mar. 1947

De dalt a baix i d'esquerre a dreta: Amadeu Solà. Maria Rosa Badia, Àngel Blanch, Joan Badia, Meren Badia, Arseni Xiqués, el matrimoni Sucarrats (Gertrudis i Josep), la Roser d'en Rosendo fotògraf, Gregori Brunsó, Joan Muntada, Esteve Espadalé (estirat a terra), Joaquim Danès, Maria Viñoles, Miquel Sitjà i Rosita Vergès, la modista.

Fotos cedides per Maria Rosa Badia

Foto cedida per Maria Rosa Badia



Noies davant el Casal d'Avis.

Entre 1945 i 1950

D'esquerre a dreta: Asunción Rodeja, Maria Rosa Badia, Angelina Fageda, Teresina Guix, Lourdes Agustí i Sara Plantalech.



Nens i nenes de Sant Joan.

1994-1995 aprox.

Monitora: Carme Juanda

D'esquerre a dreta: Sílvia Picart, Anaïs Danés, Judith Coma, Susana Luque, Vanessa Garriga, Pau Mateo, Isaac Belsa, Laura Reixach, Cristina Nieto, Oscar Port, Lúdia Bartolí, Ingrid Bassaganyes, Joan Pagès, Susana Mercader i Juan Alonso.



Nens i nenes de Sant Joan. 1992

De dalt a baix i d'esquerre a dreta: Germana Pietat, Oscar Port, Vanessa Garriga, Cristian González, Cristina Nieto, Eric Plana, Laura Reixach, Anna Comamala, Toni Avendaño, Clara Anglada i Isaac Belsa.

Fotos cedides per Vanessa Garriga

